

DESA

TSRS RAPORU, 2024

Desa Deri Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Ekim 2025

İÇİNDEKİLER

GENEL MÜDÜR MESAJI

GİRİŞ VE ŞİRKET PROFİLİ

- Genel Bilgiler
- Değer Zinciri Haritası
- Raporlama Kapsamı ve Sınırları
- TSRS Uyumluluk Beyanı

1. YÖNETİŞİM

- 1.1 Yönetişim Açıklamalarının Amacı
- 1.2 Sürdürülebilirlik Risk/Fırsat Gözetimi Organları
- 1.3 Sürdürülebilirlik Konularında Yönetimin Rolü
- 1.4 İklim Risk ve Fırsatları için Yönetim Yapısı

2. STRATEJİ

- 2.1 Strateji Açıklamalarının Amacı
- 2.2 İklim ve Sürdürülebilirlik ile İlgili Risk ve Fırsatlar
- 2.3 Senaryo Analizi
- 2.4 Dirençlilik
- 2.5 İş Modeli ve Değer Zinciri Etkileri

3. RİSK YÖNETİMİ

- 3.1 İklim Risklerinin Belirlenmesi ve İzlenmesi
- 3.2 İklim ve Sürdürülebilirlik Risklerinin Değerlendirilmesi ve Önceliklendirilmesi
- 3.3 İklim ve Sürdürülebilirlik Fırsatlarının Belirlenmesi
- 3.4 Süreçlerin Genel Risk Yönetimiyle Entegrasyonu

4. METRİKLER VE HEDEFLER

- 4.1 Metrikler ve Hedefler Açıklamalarının Amacı
- 4.2 Risk ve Fırsatlar Bazında Temel Metrikler
- 4.3 Sera Gazı Emisyonlarının Hesaplanma Yöntemi
- 4.4 İklim ve Sürdürülebilirlik Açıklama Konuları ve Metrikler
- 4.5 TSRS 2 Ek Cilt-1 Kapsamında Faaliyet Metrikleri

5. MUHAKEMELER

6. TSRS UYUM TABLOSU

7. GÜVENCE BEYANI

GENEL MÜDÜR MESAJI

Burak Çelet
Genel Müdür

Değerli Paydaşlarımız,

DESA Deri Sanayi ve Ticaret A.Ş. olarak sürdürülebilirlik yolculuğumuzda son beş yılda attığımız kapsamlı adımların üzerine 2024 yılında da önemli ilerlemeler kaydederek yeni kilometre taşlarına ulaşmış bulunuyoruz. Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları (TSRS) gerekliliklerine tam uyum sağlayarak hazırladığımız bu raporda, şirketimizin çevresel, sosyal ve yönetim performansını şeffaflıkla paylaşıyor, gelecek dönem stratejilerimizi ve taahhütlerimizi ortaya koyuyoruz.

Deri sektöründe 52 yıllık köklü geçmişimizle, sürdürülebilirliği iş stratejimizin merkezine yerleştirdik. 2024 yılında Çorlu fabrikamızda devreye aldığımız 641,25 kWp kapasiteli güneş enerji santrali ile fabrikamızın elektrik ihtiyacımızın büyük bir büyük bir kısmını karşılaması hedefliyoruz. 2021 yılından bu yana Leather Working Group denetimlerinden başarıyla geçerek Altın Sertifika seviyemizi korurken, dünya standartlarındaki çevresel performansımızı da sürdürmeye devam ettik.

Şirketimiz, deri sektörüne yön verebilecek alternatif teknolojileri kapsamlı biçimde analiz ederek sektörel gelişmeleri yakından takip etmektedir. Moda ve sektör teknolojilerindeki öncü konumunun sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla; hayvansal ve bitkisel kaynak içermeyen, kimyasal katkı barındırmayan ve biyolojik olarak parçalanabilir yeni nesil materyallerin geliştirilmesi ve üretimine yönelik çalışmalarını kararlılıkla sürdürmektedir.

Enerji verimliliği ve su yönetimi, operasyonel sürdürülebilirlik stratejilerimizin temelini oluşturmaktadır. Üretim süreçlerimizde kaynak kullanımını azaltmaya yönelik yenilenebilir enerji yatırımlarımıza devam ederken; elektrik ve ısı enerjisi alanlarında verimliliği artıracak modernizasyon projelerini hayata geçirmeyi planlıyoruz. Aynı şekilde, suyun yeniden kullanımı ve alternatif su kaynaklarının değerlendirilmesiyle su ayak izimizi azaltmaya odaklanıyoruz. Kimyasal yönetimi kapsamında ise döngüsel üretim yaklaşımını benimseyerek, çevresel etkimizi en aza indiren ve kaynak verimliliğini artıran uygulamaları hayata geçirmeyi hedefliyoruz.

Çalışanlarımızın sağlığı ve güvenliği her zaman önceliğimiz. İş sağlığı ve güvenliği alanındaki uygulamalarımızı sürekli geliştiriyor, aynı zamanda kapsayıcılık ve eşitlik ilkesinden ödün vermeden insan odaklı bir çalışma kültürünü sürdürüyoruz.

Bu rapor, TSRS 2 – İklimle İlgili Açıklamalar Standardı kapsamında hazırlanmış olup, TSRS 1 – Sürdürülebilirlikle İlgili Finansal Bilgilerin Açıklanmasına İlişkin Genel Gereklilikler Standardı yalnızca TSRS 2 ile sınırlı olacak şekilde uygulanmıştır. Sürdürülebilirlik yönetimimiz, risk yönetimimiz, stratejilerimiz ve performansımız hakkında şeffaf bilgi sunarak paydaşlarımızın değerlendirmelerine katkı sağlamayı amaçlıyoruz.

Gelecek nesillere yaşanabilir bir dünya bırakma sorumluluğuyla hareket ederken, sürdürülebilir büyüme hedeflerimize ulaşmak için kararlı adımlarımızı sürdüreceğiz.

Saygılarımızla,

Burak Çelet
Genel Müdür

GİRİŞ VE ŞİRKET PROFİLİ

GİRİŞ VE ŞİRKET PROFİLİ

Genel Bilgiler

DESA Deri Sanayi ve Ticaret A.Ş. 1972 yılında kurulmuş olup, Türkiye'nin önde gelen deri ve deri mamulleri üreticilerinden biridir. Dikey entegre iş modeliyle faaliyet gösteren şirketimiz; ham deri tabaklamadan başlayarak deri konfeksiyon, çanta, ayakkabı, saraciye ve seyahat ürünleri üretimi gerçekleştirmekte, bu ürünleri hem toptan hem de perakende satış kanalları aracılığıyla müşterilerine sunmaktadır.

Temel Finansal Göstergeler (2024 Ocak - Aralık):

TSRS 1 p26 ve TSRS 2 p5 Uyarınca Finansal Özetler

- Net satışlar: 2.980.107.198 TL
- Net dönem karı: 327.726.027 TL
- Toplam varlıklar: 4.022.121.868 TL
- Özkaynak: 2.678.821.316 TL
- Çalışan sayısı: 1.467 kişi

Üretim Tesisleri:

TSRS 1 p29 ve TSRS 2 p9 Uyarınca Özet Bilgiler

- Çorlu Fabrikası (Tekirdağ):** 20.000 m² kapalı alanda deriden mamul mal üretimi
- Sefaköy Fabrikası (İstanbul):** 15.500 m² kapalı alanda deriden mamul konfeksiyon ve saraciye üretimi
- Düzce Fabrikası:** İşlenmiş deriden mamul konfeksiyon ve saraciye ürünleri
- İtalya Ar-Ge Merkezi (Poppi):** 1.896 m² kapalı alanda “Made in Italy” ürünler için üretim ve inovasyon

Perakende Ağı:

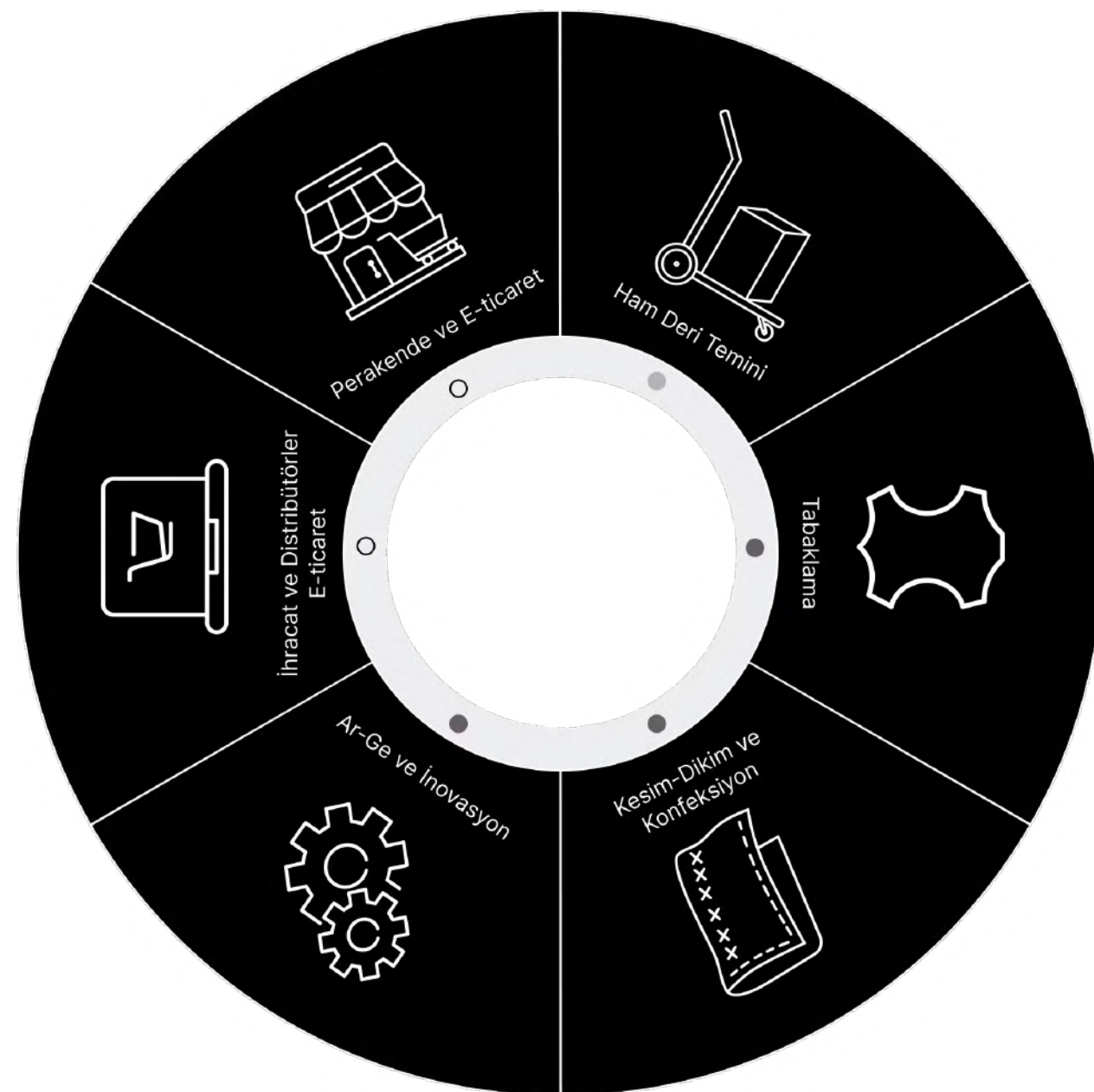
TSRS 1 p29 ve TSRS 2 p9 Uyarınca Özet Bilgiler

- 54 DESA mağazası
- 37 DESA Samsonite mağazası
- 14 Samsonite JV mağazası
- 3 Tumi mağazası
- 1 DESA Franchise mağazası
- 1 DESA Yurtdışı Franchise mağazası
- 97 adet 1972 DESA satış noktasıyla E-ticaret platformları desa.com.tr, perakende operasyonlarını gerçekleştirmektedir.
- Perakende mağazacılık alanındaki mağaza alanı 14.773,52 metrekaredir.

GİRİŞ VE ŞİRKET PROFİLİ

Değer Zinciri Haritası

TSRS 1 p29(b) ve TSRS 2 p9 Uyarınca Özet Bilgiler

Grafik 1: DESA Deri Değer Zinciri

DESA'nın sürdürülebilirlik etkileri değer zinciri boyunca farklı aşamalarda kendini göstermektedir:

Yukarı Yönlü Akış

Aşama	Kaynak	Sürdürülebilirlik Etkileri	Yönetim Yaklaşımı
Ham Deri Temini	Türkiye, AB, Güney Amerika	Hayvan refahı, lojistik emisyonları	Yalnızca büyükbaş ve küçük baş kesimhanelerinden tedarik ve LWG sertifikalı* tedarikçi seçimi, uçtan uca izlenebilirlik

Aşağı Yönlü Akış

Aşama	Lokasyon	Sürdürülebilirlik Etkileri	Yönetim Yaklaşımı
Tabaklama	Çorlu Fabrikası	Su yoğun prosesler, kimyasal kullanımı, enerji tüketimi, atık su üretimi	Su geri kazanım, doğal gaz içeren prosesler için enerji verimliliği, kimyasal güvenlik, LWG Altın sertifika**
Kesim-Dikim ve Konfeksiyon	Düzce ve Sefaköy Fabrikaları	İş sağlığı güvenliği, atık yönetimi, enerji kullanımı	İSG eğitimleri, atık minimizasyonu, enerji tasarrufu
Ar-Ge ve İnovasyon	Genel Müdürlük ve İtalya Ar-Ge Merkezi	Düşük çevresel etki amaçlı inovasyon	Sürdürülebilir malzeme araştırması, ekodesign

Operasyonlar

Aşama	Kapsam ve Pazarlar	Sürdürülebilirlik Etkileri	Yönetim Yaklaşımı
Perakende ve E-ticaret	110 mağaza, online platformlar	Mağaza enerji tüketimi, müşteri tercihleri, ambalaj atıkları	Enerji verimli mağazalar, sürdürülebilir ambalaj
İhracat ve Distribütörler	AB, ABD, Orta Doğu	Nakliye emisyonları, müşteri sürdürülebilirlik talepleri	Sürdürülebilir lojistik, müşteri iş birliği

Tablo 1: DESA Deri Değer Zinciri

*** Leather Working Group (LWG), deri endüstrisinde çevresel performansın, su ve enerji yönetiminin, kimyasal kullanımının, atık ve emisyon kontrolünün, izlenebilirliğin ve iş sağlığı–güvenliği uygulamalarının denetimini yapan uluslararası bir sertifikasyon programıdır.**

LWG sertifikası, bir tabakhanenin bu alanlardaki performansının bağımsız denetçiler tarafından değerlendirilerek puanlandığını ve Altın, Gümüş veya Bronz seviyelerden biriyle belgelendirildiğini ifade eder. Altın Seviye Sertifika, çevresel yönetim sistemlerinin olgunluğu, kaynak verimliliği ve sürekli iyileştirme performansı en yüksek tabakhanelere verilmektedir.

**** DESA, Çorlu Tabaklama Tesisinde yürüttüğü su geri kazanımı, enerji verimliliği, atık azaltımı ve çevresel yönetim süreçlerindeki sürekli iyileştirme çalışmaları sayesinde, Türkiye’de yalnızca 33 şirketin sahip olduğu en yüksek derece olan “Altın Seviye Sertifikası”na layık görülmüştür.**

GİRİŞ VE ŞİRKET PROFİLİ

Raporlama Kapsamı ve Sınırları

TSRS 1p65 Uyarınca Açıklama

Raporlama Dönemi: 1 Ocak 2024 - 31 Aralık 2024

Organizasyonel Sınırlar:

TSRS 1pB38 Uyarınca Açıklama

- **DESA Deri Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Ana Şirket):** 1972 yılında kurulan ve 06.05.2004 tarihinden beri Borsa İstanbul'da "DESA" kodu ile işlem gören ana şirkettir. Merkez adresi İnönü Mah. Halkalı Cad. No: 208 34295 Sefaköy / Küçükçekmece / İstanbul olan şirketimiz, tüm fabrikalar, perakende operasyonları ve uluslararası faaliyetlerin koordinasyonunu gerçekleştiren merkezi yönetim birimidir. Şirketimiz, dikey entegre iş modeliyle deri tabaklamadan perakende satışa kadar tüm süreçleri kontrol etmektedir.
- **Türkiye'deki tüm üretim tesisleri (Çorlu, Sefaköy, Düzce):** DESA'nın üretim tesisleri üç ana lokasyonda faaliyet göstermektedir. Çorlu tabakhanemiz, 20.000 m² kapalı alanda haftalık 28.850 kg büyükbaş ve 170.200 kg küçükbaş hayvan derisi işleme kapasitesiyle hem kendi ihtiyacımızı karşılamakta hem de lüks markalara ihracat yapmaktadır. Sefaköy fabrikamız 15.500 m² alanda haftalık 1.786 konfeksiyon, 7.355 çanta ve 819 tekstil ürünü üretim kapasitesine sahip genel müdürlük binası ile entegre tesisimizdir. Düzce fabrikamız ise 10.000 m² alanda haftalık 14.480 adet çanta ve saraciye üretimi yaparak hem kendi markalarımız hem de dünya çapında lüks markalar için hizmet vermektedir.

- **İtalya Ar-Ge Merkezi (Desa Internazionale S.R.L.):** DESA, "Made in Italy" ürünler üretmek amacıyla 2022 yılında İtalya'nın Toscana bölgesinde Casentino Vadisi'nde 1.896 m² kapalı alana sahip fabrika yatırımı gerçekleştirmiştir. 2023 Mayıs ayında üretime başlayan tesisimizde İtalyan, Fransız ve İngiliz lüks markalar için katma değerli üretim yapılmaktadır.
- **Türkiye'deki tüm perakende operasyonları:** Güçlü bir mağaza ağıyla desteklenen perakende operasyonlarımız Türkiye genelinde 54 DESA mağazası, 37 DESA Samsonite mağazası, 14 Samsonite ve 3 Tumi mağazası olmak üzere toplam 108 yurtiçi satış noktasından oluşmaktadır. Operasyonlarımız, fiziki mağazaların yanı sıra 2004 yılından beri e-ticaret kanallarını da kapsamaktadır. 1983 yılından beri Samsonite'in Türkiye distribütörü olan şirketimiz, 2007 yılında kurulan ortaklıkla (Joint Venture) Türkiye, Gürcistan, Azerbaycan, Ermenistan, Suriye ve Kuzey Kıbrıs'taki Samsonite operasyonlarını yürütmektedir.

Sera Gazı Envanteri ve Sera Gazı Emisyonları için Raporlama Sınırları:

TSRS 2 p29a,ii-32, B20-23, B26a,c Uyarınca Açıklama

Sera gazı emisyonları, Sera Gazı Protokolü – Kurumsal Muhasebe ve Raporlama Standardı (2004) ('GHG Protokolü') esas alınarak ve TSRS 2'nin gereklilikleri doğrultusunda TSRS 2-Ek Cilt-1 Giyim Eşyaları, Aksesuar ve Ayakkabı, Bot, Terlik, vb. rehber dokümanında yer alan metrikler dikkate alınarak ölçülmektedir.

Kapsam 1 ve Kapsam 2 sera gazı emisyonları, Sera Gazı Protokolü – Kurumsal Muhasebe ve Raporlama Standardı çerçevesinde operasyonel kontrol prensibi esas alınarak hesaplanmıştır ve şirketimizin çevresel etkisini bütüncül olarak yansıtabilecek biçimde değerlendirilmiştir.

Tüm sonuçlar web tabanlı Azalt: ESG Software kullanılarak elde edilmiştir. Sera gazı emisyon hesaplamalarında CO₂, CH₄, N₂O ve florlu gazlar (SF₆ ve soğutucu gazlar) dikkate alınmış, bu gazların CO₂ eşdeğer emisyonları kullanılmıştır. Küresel Isınma Potansiyeli (GWP) katsayıları, IPCC 6. Değerlendirme Raporu, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve DEFRA tarafından yayımlanan güncel faktörler üzerinden belirlenmiştir. Her emisyon kaynağı için aktivite verilerinin ilgili GHG emisyon faktörleri ile çarpılması suretiyle şirketimizin karbon ayak izi belirlenmiştir.

Özel durumlar dışında, tipik bir faaliyetten doğan sera gazı (GHG) emisyonlarını hesaplamak için aşağıdaki genel denklem kullanılmıştır:

Toplam Sera Gazı Emisyonları (tCO₂e) =
Σ Toplam tüketim (e.g., kg) × Emisyon faktörü (e.g., kg CO₂e/kg)

Kapsam 1 Emisyonlar (Doğrudan Emisyonlar): Şirketin sahip olduğu veya doğrudan kontrol ettiği kaynaklardan atmosfere salınan sera gazı emisyonlarını kapsar. Bu kapsama dahil olan faaliyet alanları aşağıda yer almaktadır:

GİRİŞ VE ŞİRKET PROFİLİ

- **Doğal gaz kullanımı:** Tesislerde ısıtma, üretim süreçleri ve sıcak su ihtiyacı için kullanılan doğal gazın yakılmasından kaynaklanan doğrudan CO2e emisyonları.
- **Araç filosu:** Şirkete ait araçlarda (kamyon, servis araçları, kurye araçları) benzin, dizel ve LPG yakıt tüketiminden kaynaklanan hareketli yanma emisyonları.
- **Kaçak emisyonlar:** Soğutma sistemleri, klimalar ve endüstriyel ekipmanlardan sızan soğutucu gazlar (HFC, CO2 gibi) ile diğer kimyasal akışkanlardan kaynaklanan kontrolsüz salınımlar.

Kapsam 2 Emisyonlar (Enerji Dolaylı Emisyonlar):

Şirketin satın aldığı enerjinin üretimi sırasında başka tesislerde oluşan dolaylı emisyonları ifade eder:

- **Lokasyon bazlı yaklaşım:** Elektrik tüketiminden kaynaklanan emisyonların, tüketilen elektriğin sağlandığı şebekenin ortalama emisyon faktörleri kullanılarak hesaplanması.
- **Pazar bazlı yaklaşım:** Elektrik tüketiminden kaynaklanan emisyonların, yenilenebilir enerji sertifikaları (ör. I-REC, GO), yeşil enerji tedariki anlaşmaları (ör. PPA) veya diğer özel piyasa mekanizmaları dikkate alınarak hesaplanması.

GİRİŞ VE ŞİRKET PROFİLİ

Veri Toplama Metodolojisi:

TSRS 1 p74 Uyarınca Açıklama

- **Çevresel veriler:** Enerji tüketimi, su kullanımı, atık üretimi ve emisyon verileri otomatik sensör sistemleri ve aylık operasyonel kayıtlar aracılığıyla toplanmaktadır.
- **Sosyal veriler:** Çalışan demografik bilgileri, eğitim kayıtları ve iş güvenliği verileri İK sistemlerinden çekilirken, memnuniyet ve farkındalık verilerinin önümüzdeki senelerden itibaren yıllık çalışan anketleri ile elde edilmesi planlanmaktadır.
- **Yönetişim verileri:** Kurumsal yönetim performansı; yönetim kurulu, sürdürülebilirlik komitesi ve denetim komitesi toplantı tutanakları ile etik ihlal raporları ve uyumluluk kayıtları üzerinden izlenmektedir.

Veri Kalitesi ve Belirsizlik:

TSRS 1 p77 ve TSRS 2 p29(a)(ii) Uyarınca Açıklama

- Sera gazı emisyonlarının hesaplanmasında kullanılan metodoloji, birincil ve gerekirse üçüncü taraf kaynaklardan temin edilen faaliyet verilerine ve referans değerlere dayanmaktadır. Fosil yakıt tüketimine ilişkin emisyon faktörleri, Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) tarafından yayımlanan küresel ortalama katsayılar esas alınarak belirlenmiştir. Ülkeye özgü katsayıların bulunmadığı durumlarda, sera gazı emisyonlarının hesaplanmasında Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) tarafından yayımlanan küresel ortalama emisyon faktörleri esas alınmıştır. Bu faktörler, kapsamlı uluslararası veri setlerine ve bilimsel olarak standardize edilmiş metodolojilere dayanması nedeniyle görece düşük belirsizlik düzeyine sahip olarak değerlendirilmektedir.
- Belirsizlikler iki temel kaynaktan kaynaklanmaktadır:
Faaliyet verileri: Sayaç okumaları, tüketim kayıtları ve tedarikçi beyanlarındaki olası sapmalar.
Referans değerler (emisyon faktörleri): IPCC kaynaklı katsayıların sektörel ortalamalara dayalı olması.
- Yapılan hesaplamalar, %5 belirsizlik eşiği çerçevesinde değerlendirilmiş olup, raporlanan sera gazı emisyonlarının doğruluk ve güvenilirliği makul düzeydedir.

GİRİŞ VE ŞİRKET PROFİLİ

TSRS Uyumluluk Beyanı

DESA Deri Sanayi ve Ticaret A.Ş. olarak bu sürdürülebilirlik raporu, Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları'nın (TSRS) aşağıdaki standartlarına tam uyum sağlayacak şekilde hazırlanmıştır:

- **TSRS 1 - Sürdürülebilirlikle İlgili Finansal Bilgilerin Açıklanmasına İlişkin Genel Gereklilikler**
- **TSRS 2 - İklimle İlgili Açıklamalar***

Bu rapor, TSRS 2'nin 6-36 numaralı paragraflarında yer alan tüm zorunlu açıklama gerekliliklerini karşılamaktadır. İlk raporlama dönemi olması nedeniyle, TSRS 2'de öngörülen muafiyetlerden yararlanılmış ve TSRS 1 Sürdürülebilirlikle İlgili Finansal Bilgilerin Açıklanmasına İlişkin Gereklilikler yalnızca TSRS 2 İklimle İlgili Açıklamalar olacak şekilde sunulmuştur.

Uyum Durumu:

TSRS 1 p72 Uyarınca Açıklama

DESA olarak, bu raporda sunulan sürdürülebilirlikle ilgili finansal açıklamaların Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları'nın (TSRS) hükümleri doğrultusunda hazırlandığını ve bu standartlarla uyumlu olmasına azami özen gösterildiğini beyan ederiz. Açıklamalarımız, TSRS'nin ilgili hükümlerini eksiksiz olarak yansıtmaya amacıyla hazırlanmış olup, bu kapsamda raporumuzun TSRS'ye uygunluğunu teyit ederiz.

Çapraz Referanslar:

TSRS 1 p21 Uyarınca Açıklama

Bu raporda yer alan finansal bilgiler, şirketimizin 2024 yılı Faaliyet Raporu ve Bağımsız Denetimden Geçmiş Finansal Tablolarıyla tutarlıdır.

Bağımsız Doğrulama:

TSRS 1 p10 Uyarınca Açıklama

Bu raporda yer alan sera gazı emisyon verileri ve seçili sürdürülebilirlik göstergeleri, Reanda Aren Bağımsız Denetim ve SMMM A.Ş. tarafından ISAE 3410 standardına uygun olarak sınırlı güvence denetimine tabi tutulmuştur.

Raporlama Sorumluluğu:

TSRS 1 p20 Uyarınca Açıklama

Bu raporun hazırlanmasından ve içeriğinin doğruluğundan DESA Yönetim Kurulu ve Sürdürülebilirlik Komitesi sorumludur. Rapor, TSRS gerekliliklerine uygunluk açısından şirketimizin denetim komitesi tarafından gözden geçirilmiştir.

**Şirket, 29/12/2023 tarihli ve 32414 (M) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları (TSRS) Uygulama Kapsamına İlişkin Kurul Kararı"nın Geçici Madde 1'i uyarınca karşılaştırmalı bilgi sunmama muafiyetinden yararlanmıştır. Bu doğrultuda, söz konusu sürdürülebilirlik raporu ilk rapor niteliğinde olduğundan karşılaştırmalı bilgilere yer verilmemiştir.*

Ayrıca Şirket, aynı Karar'ın Geçici Madde 3'ü uyarınca ilk iki yıl için geçerli olan Kapsam 3 sera gazı emisyonlarını açıklamama muafiyetinden faydalanmıştır. Bu nedenle, sürdürülebilirlik raporunun ilk yılına ilişkin Kapsam 3 sera gazı emisyon verileri raporda yer almamaktadır.

YÖNETİŞİM

1. YÖNETİŞİM

1.1 Yönetişim Açıklamalarının Amacı

TSRS 1 p26 ve TSRS 2 p5 Uyarınca Açıklama

Bu bölümde TSRS 1 paragraf 26 ve TSRS 2 paragraf 5'e uygun olarak, genel finansal rapor kullanıcılarının şirketimizin sürdürülebilirlik risk ve fırsatlarını izlemek, yönetmek ve denetlemek için kullandığı yönetim yapısını anlamasını sağlayacak bilgiler sunulmaktadır.

DESA olarak, sürdürülebilirlik yönetimimizi şirket stratejimizin ayrılmaz bir parçası olarak konumlandırdık. Yönetim yapımız, sürdürülebilirlik konularının en üst düzeyde ele alınmasını, etkin karar alma süreçlerinin işletilmesini ve hesap verebilirliğin sağlanmasını amaçlamaktadır.

1.2 DESA Deri Sürdürülebilirlik Risk/Fırsat Gözetimi Organları

TSRS 1 p27a ve TSRS 2 p6a.i Uyarınca Açıklama

TSRS 1 p27a.i ve TSRS 2 p6a.i gereğince, sürdürülebilirlik risk ve fırsatlarının gözetiminden sorumlu organlarımız aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

Sürdürülebilirlik Komitesi (Ana Sorumluluk Organı)

DESA faaliyetlerini sürdürdüğü tüm alanlarda sürdürülebilirlik kavramının Birleşmiş Milletler Kalkınma

Hedeflerine uyumlu olarak iş ve süreçlerine entegre edilmesi, sürdürülebilirlik stratejilerinin çevresel, sosyal ve yönetsel çerçeve ile belirlenmesi, sürdürülebilirlik yol haritasının oluşturulması, uygulanması ve izlenmesi için yetkililerin belirlenerek Yönetim Kurulu'na raporlanması amacıyla oluşturulmuştur.

Komite, Yönetim Kurulundan en az 3 üye ile seçilir ve Yönetim Kurulu'nun onayı ile oluşturulur.

Komite, 2024 yılında Genel Müdür (CEO) Burak Çelet, Mali İşlerden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı (CFO) Hakan Özgüler, Yönetim Kurulu Üyesi Burçak Çelet, Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi Bahar Deniz Egemen, Yatırımcı İlişkileri Bölüm Yöneticisi Burak Sepil ve Sürdürülebilirlik Yöneticisi İrem Ellialtı olmak üzere toplam 6 üyeden oluşmuştur.

Komite'ye CEO başkanlık eder. Komite'nin koordinasyonu ve sekreteryası *Sürdürülebilirlik Yöneticisi* tarafından yürütülür.

1. YÖNETİŞİM

Yönetim Kurulu – Üst Gözetim Organı

Sürdürülebilirlik Komitesi'nin raporlarını değerlendiren ve stratejik kararları onaylayan en üst organ olarak görev yapmaktadır.

DESA Deri Sürdürülebilirlik Sorumluluk Tanımları

TSRS 1 p27a.ii ve TSRS 2 p6a.i uyarınca, her organın sürdürülebilirlik konularındaki görev tanımları ve yetkileri şöyledir:

Sürdürülebilirlik Komitesi Sorumlulukları:

- Sürdürülebilirlik stratejisinin belirlenmesi ve güncellemesi
- Risk ve fırsat değerlendirmelerinin koordinasyonu
- Performans hedeflerinin belirlenmesi ve izlenmesi
- Sürdürülebilirlik raporlamasının iç denetiminin yapılması
- Yasal düzenlemelere uyumun sağlanması
- Paydaş iletişimi stratejilerinin geliştirilmesi

Yönetim Kurulu Sorumlulukları:

- Sürdürülebilirlik stratejisinin onaylanması
- Büyük yatırım kararlarında sürdürülebilirlik faktörlerinin değerlendirilmesi
- Risk iştahı ve tolerans seviyelerinin belirlenmesi
- Üst düzey hedeflerin onaylanması

Yetkinlik Değerlendirmesi

TSRS 1 p27a.ii ve TSRS 2 p6a.ii gereğince, sürdürülebilirlik konularını denetleyebilecek beceri ve yetkinlik değerlendirmemiz:

Burak Çelet (Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı): Boğaziçi Üniversitesi Makine Mühendisliği ve Madison Wisconsin Üniversitesi Finans ve Yatırım alanında işletme yönetimi yüksek lisans eğitimine ilave olarak Northampton Collage'de Deri Teknoloji yüksek lisansını tamamlamıştır. Şirketimizin Genel Müdürlüğünü yürütmekte olan Sn. Çelet'in TSRS ve IFSR standartlarında ileri düzeyde hakimiyeti bulunmaktadır.

Bahar Deniz Egemen (Bağımsız Üye): İstanbul Teknik Üniversitesi Makina Fakültesi mezunu; MBA derecesi (University of North Carolina - Charlotte), 15+ yıl finansal analiz ve yatırım deneyimi, ESG değerlendirme süreçlerinde deneyimi bulunmaktadır.

Sürekli Yetkinlik Geliştirme Programları:

- Periyodik sürdürülebilirlik eğitimleri ve ISSB/IFRS standartları üzerine güncelleme seminerlerimizin ilki 2024 yılında gerçekleşmiştir.
- Karbon ayak izi ve ESG dijitalleşme yatırımlarımız kapsamında Erguvan'ın Azalt: ESG Software altyapısının kurulumu için ön görüşmelerimiz 2024'te yapılmıştır. Bu altyapının tamamen devreye alınmasıyla birlikte, şirketimizin sürdürülebilirlik verilerinin toplanması, doğrulanması ve raporlanması hem iç hem de dış

paydaşlar açısından daha şeffaf ve erişilebilir hale gelecektir. Ayrıca, performans göstergelerinin sistematik olarak izlenmesi, veri yönetiminin standartlaştırılması ve raporlama süreçlerinin TSRS, ISSB ve GHG Protocol gereklilikleriyle uyumlu şekilde yürütülmesi sağlanacaktır. Yazılımın temin edilmesinin ardından, 2024 yılı raporlama döneminde sistemin öncelikli olarak Karbon Ayak İzi Yönetimi modülü aktif olarak kullanılmıştır. Veriler, yazılım içerisinde tanımlanan formlar aracılığıyla toplanmış; kanıt dokümanları platforma yüklenmiş ve emisyon hesaplamaları doğrudan sistem üzerinden yürütülmüştür. Verilerin görselleştirilmesi aşamasında ise gösterge panelleri kullanılmıştır. Böylece, karbon ayak izi performansına ilişkin verilerin dijital ortamda izlenebilirliği, doğrulanabilirliği ve bütünlüğü güçlendirilmiştir.

- Gelecek dönemlerde, bu programların çıktıları yalnızca eğitim katılımı üzerinden değil, aynı zamanda yıllık yetkinlik değerlendirmeleri yoluyla ölçülecektir. Bu kapsamda, çalışanların bilgi düzeyleri ve uygulama kapasiteleri; GHG Protocol doğrultusunda yapılacak dış denetimlerin sonuçları, TSRS denetimlerindeki performans göstergeleri ve yazılım altyapısında takip edilen sürdürülebilirlik performans göstergeleri ile ilişkilendirilerek değerlendirilecektir. Böylece, eğitim ve dijitalleşme yatırımları, kurumsal yetkinliğin ölçülmesi ve sürekli gelişimi için somut bir temel oluşturacaktır.
- Uluslararası sürdürülebilirlik yayınlarının ve sektör gelişmelerinin takibi Sürdürülebilirlik Yöneticimiz tarafından periyodik olarak yapılacak ve ilgili

komitelere aktarılacaktır. Bu bilgi akışı, yıllık değerlendirme süreçlerinde kurumsal gelişimin sürekliliğini sağlayan bir referans noktası olarak kullanılacaktır.

Bilgilendirme Sıklığı

TSRS 1 p27a.iv uyarınca, sürdürülebilirlik ve iklim değişikliği ile ilgili yönetim organlarının bilgilendirilme düzeni:

Çeyreklik Raporlama:

- Çevresel performans göstergeleri (enerji, su, atık, emisyonlar)
- İş sağlığı güvenliği istatistikleri
- Yasal uyumluluk durumu
- Operasyonel risk güncellemeleri

Yıllık Değerlendirme ve Stratejik Gözden Geçirme:

- Risk ve fırsat matrisi güncellemeleri
- Hedef performans değerlendirmesi
- Stratejik inisiyatif ilerlemeleri
- Paydaş geri bildirim özetleri
- Sürdürülebilirlik stratejisi güncellemesi
- Uzun vadeli hedef belirleme
- Bütçe planlaması
- Senaryo analizi güncellemeleri

1. YÖNETİŞİM

Karar Süreçlerinde Sürdürülebilirlik Faktörleri

TSRS 1p27a.v gereğince, strateji ve büyük kararlar alınırken sürdürülebilirlik risklerinin dikkate alınma biçimi:

Yatırım ve AR-GE Kararları:

- *GES Yatırımı (2024’te devreye alınmıştır):* 641,25 kWp güneş enerji santrali kararında iklim hedeflerine katkı da dikkate alındı. Bu yatırım için 25 yıllık yaşam döngüsü ve sürekli emisyon azaltımı katkısı beklenmektedir.
- *İtalya Fabrikası:* AR-GE çalışmaları hedefleri arasında düşük karbonlu üretim teknolojilerine öncelik verilmiştir. AR-GE bütçesinin %29’u sürdürülebilirlik projelerine ayrılmıştır.
- Verimlilik Yatırımları: Enerji verimliliği kriterleri değerlendirme parametresi olarak kullanılmaktadır. Şirket, 2021–2024 yılları arasında dikiş makinelerini enerji verimli modellere dönüştürmüş olup, bu makineler yalnızca kullanım esnasında enerji tüketmektedir. Enerji verimliliği çalışmaları kapsamında ayrıca aydınlatma sistemlerinin %90’ından fazlası LED teknolojisine dönüştürülmüştür.
- Bitkisel Tabaklama Teknolojileri: 2023’te %40 oranında uygulamaya alınan bitkisel tabaklama oranının artırılması ve bu doğrultuda yeni tabaklama proseslerinin geliştirilmesi için Ar-Ge projeleri planlanacaktır.
- Enerji Etüdü ve Tesis İyileştirme Yatırımı: Çorlu tesisinde enerji etüdü planı doğrultusunda havalandırma ve iklimlendirme yatırımları planlanmaktadır.

- Vegan Deri ve Alternatif Malzemeler: Vegan deri çalışmaları devam etmektedir. Bu doğrultuda, moda ve teknoloji alanlarındaki öncü konumunu güçlendirmek amacıyla, biyoteknoloji alanında faaliyet gösteren kuruluşlarla hayvansal veya bitkisel olmayan, kimyasal içermeyen ve biyolojik olarak parçalanabilir yeni nesil materyallerin geliştirilmesi, üretimi ve ticarileştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Ücretlendirme ve Hedef Takibi

TSRS 1p27a.v ve TSRS 2 p6a.v kapsamında, sürdürülebilirlik metriklerinin ücret politikalarına entegrasyonu:

Üst Düzey Yönetici Ücretlendirmesi:

2024 yılı itibarıyla üst düzey yönetici performans primleri henüz sürdürülebilirlik hedeflerine doğrudan bağlanmamıştır. Benzer şekilde, diğer kademe yöneticiler ve çalışanlar için de sürdürülebilirlik göstergeleri henüz performans değerlendirme sistemine dahil edilmemiştir. Gelecek dönemde, üst yönetimden başlayarak tüm çalışanları kapsayacak şekilde, sürdürülebilirlik hedeflerinin performans prim mekanizmalarına ve ücretlendirme kriterlerine entegre edilmesi planlanmaktadır. Bu sayede sürdürülebilirlik göstergelerinin, kurum genelinde ölçülebilir bir performans göstergesi haline gelmesi ve stratejik hedeflerle bütünleşmesi hedeflenmektedir.

1.3 Sürdürülebilirlik Konularında Yönetimin Rolü

TSRS 1p27b ve TSRS p6b Uyarınca Açıklama

İklimle İlgili Yönetişim ve Gözetim Mekanizmaları

TSRS 1p27b.i ve TSRS2 p6b.i uyarınca - İklimle ilgili risk ve fırsatları izlemek, yönetmek ve denetlemek için kullanılan yönetim süreçlerinde, kontrollerde ve prosedürlerde yönetimin görevinin yönetim seviyesindeki belirli bir pozisyona veya komiteye devredilip devredilmediği ve bu pozisyon veya komite üzerinde gözetimin nasıl yapıldığı

DESA’da iklim değişikliği, enerji verimliliği, karbon yönetimi ve sürdürülebilirlik performansına ilişkin gözetim sorumluluğu Sürdürülebilirlik Yöneticisi’ne aittir. Sürdürülebilirlik Yöneticisi, şirketin çevresel ve sosyal performans verilerini, enerji ve karbon göstergelerini, tedarik zinciri risklerini ve yasal uyum süreçlerini düzenli olarak değerlendirmekte; bu kapsamda hazırlanan raporları Yönetim Kurulu’na periyodik olarak sunacaktır. Yönetim Kurulu, stratejik hedeflerin ve yatırım kararlarının oluşturulması sürecinde iklimle bağlantılı risklerin ve fırsatların dikkate alınmasını sağlamak amacıyla yılda en az iki kez bilgilendirilmektedir. Bu gözetim mekanizması, sürdürülebilirlik stratejisinin uzun vadeli iş planlarıyla uyumlu biçimde ilerlemesini güvence altına almaktadır.

İcra seviyesinde, Sürdürülebilirlik Yöneticisi enerji tüketimi, sera gazı emisyonları, su yönetimi, kimyasal uyum ve döngüsellik gibi teknik alanlardaki uygulamaları operasyonel birimlerle koordineli şekilde yürütmektedir. Bu yapı sayesinde, iklimle ilgili risk ve fırsatlara yönelik yönetim süreçleri hem stratejik düzeyde gözetilmekte hem de operasyonel düzeyde etkin biçimde izlenebilir hâle gelmiştir.

Kontrol Prosedürleri

TSRS 1p27b.ii uyarınca, yönetimin sürdürülebilirlik risk/fırsat gözetimi için kullandığı kontroller:

Operasyonel Kontroller:

- **Çevresel İzleme Sistemi:** Tüm tesislerimizde çeyreklik bazda enerji, su ve atık tüketimi/kaynağına ilişkin veriler toplanmakta ve analiz edilmektedir. Bu sistem, karbon ayak izi ölçümlerini henüz kapsamamakla birlikte, 2025 yılı itibarıyla CO₂e bazlı dijital karbon muhasebe modülünün devreye alınması planlanmaktadır. Böylelikle hem Kapsam 1 ve 2 emisyonlarının izlenmesi hem de LWG denetim göstergelerinin takibi daha sistematik bir yapıya kavuşturulacaktır.
- **Risk Değerlendirme Matrisi:** Her yıl güncellenen 5x5 risk değerlendirme matrisi, olasılık ve etki bazında tüm sürdürülebilirlik konularını analiz etmeye olanak tanır. Bu matris, aynı zamanda yönetim kurulu gündemine taşınan kritik konuların önceliklendirilmesinde temel dayanaklardan biridir.
- **Uyumluluk Kontrol Listeleri:** TSRS, LWG (Leather Working Group), REACH kimyasal güvenlik mevzuatı ve ZDHC (Zero Discharge of Hazardous Chemicals) programı kapsamındaki gereklilikler, operasyon bazlı checklist’lerle periyodik olarak kontrol edilmektedir. Bu kontrol listeleri, tedarikçi değerlendirme süreçlerine ve üretim reçetelerine doğrudan entegre edilmiştir.

1. YÖNETİŞİM

İç Denetim Döngüleri:

- Yıllık olarak uygulanan iç denetim kapsamında sürdürülebilirlik başlıklarına özel modüller geliştirilmiştir.
- LWG uyumu, atık ayrıştırma prosedürleri ve acil durum eylem planları bu denetimlerin temel odak alanlarındandır.
- Sedex denetimleri ve müşteri denetimleri de düzenli olarak yürütülmekte ve iç denetim döngüsüne entegre edilmektedir.

Raporlama Kontrolleri:

- **Veri Doğrulama:** ESG raporlaması kapsamında açıklanan metriklerin güvenilirliğini sağlamak amacıyla bağımsız üçüncü taraflar tarafından doğrulama süreçleri yürütülmektedir. Özellikle karbon ve su verileri için LWG ve ISO 14064-1 standardına uygunluk temel alınmaktadır.
- **Performans İzleme:** Sürdürülebilirlik performans göstergeleri, Sürdürülebilirlik Yöneticisi tarafından aylık olarak izlenmektedir. Emisyon yoğunluğu, su tüketimi, iş kazası oranları ve enerji verimliliği gibi göstergeler takip edilmektedir. 2025 yılı içerisinde performans izleme dijitalleşme yatırımlarının çıktısı olan gösterge panellerinden yapılmaya başlanacaktır.

1. YÖNETİŞİM

Diğer Fonksiyonlarla Entegrasyon

TSRS 1 p27b.ii ve TSRS 2 p6b.ii kapsamında, sürdürülebilirlik kontrollerinin kurum içindeki ana süreçlere nasıl gömülü çalıştığını ayrıntılandırır.

Başlık	Temel Uygulamalar / Yaklaşımlar
Risk Yönetimi	- Sürdürülebilirlik riskleri, genel risk yönetimi süreçlerine entegre edilmiştir. - Her departman, risk ekipleriyle koordinasyon içinde, çevresel ve sosyal riskleri tanımlar, değerlendirir ve yönetir. - Kurumsal risk panellerinde sürdürülebilirlik kriterleri ve göstergeleri düzenli olarak takip edilir. - İç denetim ve kontroller, sürdürülebilirlik performans ve uyumu açısından planlanır ve raporlanır.
Strateji & Bütçe	- Sürdürülebilirlik stratejileri uzun vadeli bütçelerin ve yatırım planlarının temel yapıtaşları arasındadır. - Mali İşlerden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı, sürdürülebilirlik hedeflerini finansal planlara dahil eder. - Yatırım kararlarında, karbon ayak izi, enerji verimliliği ve sosyal katkı gibi göstergeler dikkate alınır. - Stratejik planlar, sürdürülebilirlik performansına göre düzenli olarak gözden geçirilir ve güncellenir.
Operasyon	- Üretim ve tedarik zinciri süreçlerine sürdürülebilirlik kontrolleri entegre edilmiştir. - Çevre ve sosyal standartlara uyum, günlük operasyonların ayrılmaz parçasıdır. - Çevresel yönetim sistemleri (ISO 14001 vb.) ve iç denetimler, operasyonel performansı sürekli izler ve optimize eder. - Çalışan eğitimleri ve farkındalık programları, sürdürülebilirlik ilkelerinin operasyonlara yansımaları sağlar.

Tablo 2: Diğer Fonksiyonlarla Entegrasyon

1.4 İklim Risk ve Fırsatları için Yönetim Yapısı

TSRS 2 p6 Uyarınca Açıklama

Bu alt bölümde, şirketimizin iklimle ilgili risk ve fırsatlarını izlemek, yönetmek ve denetlemek için kullandığı yönetim yapılarını detaylandırıyoruz. Bu yapı, iklim değişikliğinin operasyonel, finansal ve stratejik etkilerini etkin bir şekilde ele almayı amaçlamakta olup, genel sürdürülebilirlik komitemizin bir uzantısı olarak işlev görmektedir. Yapı, uzmanlık alanlarına göre ayrılmış sorumluluklarla, karar alma süreçlerini hızlandırmakta ve iklim hedeflerimizi şirket stratejisiyle bütünleştirmektedir.

İklim Gözetimi Organları

TSRS 2 p6 Uyarınca Açıklama

Bu alt bölümde, şirketimizin iklimle ilgili risk ve fırsatlarını izlemek, yönetmek ve denetlemek için kullandığı yönetim yapılarını detaylandırıyoruz. Bu yapı, iklim değişikliğinin operasyonel, finansal ve stratejik etkilerini etkin bir şekilde ele almayı amaçlamakta olup, genel sürdürülebilirlik komitemizin bir uzantısı olarak işlev görmektedir. Yapı, uzmanlık alanlarına göre ayrılmış sorumluluklarla, karar alma süreçlerini hızlandırmakta ve iklim hedeflerimizi şirket stratejisiyle bütünleştirmektedir.

İklim risk ve fırsatlarının gözetiminden sorumlu yapı Sürdürülebilirlik Komitesi olarak konumlandırılmıştır. Önümüzdeki dönemde, bu yapıya bağlı bir İklim Alt Çalışma Grubu oluşturularak daha teknik düzeyde uzmanlık ve koordinasyon sağlanacaktır.

Sürdürülebilirlik Komitesi:

· **Koordinatör: Sürdürülebilirlik Yöneticisi**
Grubun genel koordinasyonundan sorumlu olup, iklim verilerinin toplanması, analiz edilmesi ve raporlanmasını yönetir. Bu rol, TSRS gerekliliklerine uyumu sağlamak ve paydaş iletişimini koordine etmek için kritik öneme sahiptir. Ayrıca Komite'nin koordinasyonu ve sekretaryasından sorumludur; komite toplantılarını organize eder, kararların kayıt altına alınmasını sağlar ve Yönetim Kurulu ile veri akışını koordine eder.

· **Komite Başkanı: Genel Müdür (CEO)**
Komite toplantılarına başkanlık eder, gündemi belirler, farklı birimlerin katılımını koordine eder ve sürdürülebilirlik konularında Yönetim Kurulu ile üst yönetim arasındaki iletişimi sağlar.

· **Finansal Sorumlu: Mali İşlerden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı**
İklim risklerinin finansal yansımalarını (örneğin, CBAM maliyetleri veya GES yatırımlarının ROI'si) değerlendirir. Bu rol, risklerin bilanço, nakit akışı ve yatırım planlarına etkisini modelleyerek, finansal karar alma süreçlerini destekler.

Komite'nin Diğer Üyeleri:

- Yönetim Kurulu Üyesi
- Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi
- Muhasebe Müdürü
- Yatırımcı İlişkileri Birim Yöneticisi

1. YÖNETİŞİM

Yetkinlik Kapasitesi:

Grubun iklim konularını etkin yönetebilecek beceri ve yetkinlikleri aşağıda detaylandırılmıştır. Bu kapasite, hem iç eğitimler hem de uluslararası standartlara dayalı deneyimlerle güçlendirilmiştir ve gerektiğinde üçüncü taraf uzmanların danışmanlığıyla desteklenmektedir. Ayrıca, değer zincirini ve üretim süreçlerini yakından bilen ekip yapısı sayesinde iklim risklerinin yalnızca genel stratejik düzeyde değil, aynı zamanda tedarik ve üretim kabiliyetlerine doğrudan etkileri de analiz edilecek ve gerektiğinde üst komiteye raporlanacaktır.

- *Yenilenebilir enerji projeleri yönetimi (GES tecrübesi):* 2022 yılında Düzce fabrikasının çatı alanında ilk GES projesi ile 1 MW gücünde yenilenebilir enerji yatırımını devreye alarak deneyimlenen DESA, 2024'te devreye alınan 641,25 kWp gücündeki GES projesiyle bu alandaki uygulama deneyimini pekiştirmiştir. Bu yetkinlik, enerji dönüşüm yatırımlarını yönetme ve yenilenebilir kaynak oranını artırma konusunda pratik bilgi sağlar.

- *Sera gazı envanter yönetimi (WRI SG Protokolü):* WRI SG Protokolü'ne göre emisyon envanteri hazırlama ve raporlama becerisi. Bu, Kapsam 1-3 emisyonların doğru hesaplanmasını ve azaltım stratejilerinin geliştirilmesini sağlar. Bu dönemki TSRS raporlamasında Kapsam 1 ve Kapsam 2 sera gazı emisyon verileri esas alınmıştır. *İklim senaryo analizi (TCFD framework):* TCFD (Task Force on Climate-

related Financial Disclosures) çerçevesinde senaryo analizi yapma yeteneği. Bu, 1.5°C, 2°C ve 4°C ısınma senaryolarının iş etkilerini modelleyerek, stratejik planlamayı destekler.

- *Su risk değerlendirmesi (WRI Aqueduct tools):* World Resources Institute (WRI) Aqueduct araçları kullanılarak su stresi risklerinin değerlendirilmesi. Bu yetkinlik, Marmara havzasındaki kuraklık risklerini analiz ederek, adaptasyon stratejileri geliştirmeye odaklanır.

Bu yapı, DESA'nın iklim risklerini proaktif yönetmesini sağlayarak, TSRS 2 standartlarının gerekliliklerini tam olarak karşılamaktadır.

İklim Konularında Bilgilendirme

TSRS 2 p6b uyarınca bilgilendirme süreçleri:

Sürdürülebilirlik Komitesi ve ilgili yönetim organlarının iklim risk ve fırsatları hakkında düzenli ve sistematik bilgilendirilmesi, karar alma süreçlerini güçlendirmek ve proaktif yönetim sağlamak amacıyla tasarlanmıştır. Bu süreçler, iç veri kaynakları (operasyonel izleme sistemleri) ve dış veriler (iklim projeksiyonları) ile desteklenir. Aşağıda detaylandırılmıştır:

Aylık İklim ve Kaynak Verimliliği Raporları:

Bu raporlar, operasyonel verimliliği izleyerek anlık düzeltici eylemler alınmasını sağlar. Aylık raporlar Azalt:

biçimde paylaşılacaktır. Komite üyelerine dağıtılan raporlar, 2025 içerisinde gerçek zamanlı veri gösterge panelleri üzerinden erişilebilir hale getirilecek ve geçmiş dönem karşılaştırmalarını içerecektir.

- *Sera gazı emisyon verileri (Kapsam 1, 2):* Doğal gaz kullanımı ve elektrik tüketiminden kaynaklanan emisyonlar çeyreklik olarak hesaplanır (GHG Protocol metodolojisi ile).
- *Enerji kullanımı ve yenilenebilir enerji oranı:* Toplam enerji tüketimi (MWh) ve GES katkısı raporlanır.
- *Su kullanımı ve verimlilik göstergeleri:* Su yoğunluğu ve geri kazanım oranı takip edilir.
- *İklim risk göstergelerinin (sıcaklık, yağış) takibi:* Yerel meteoroloji verileri ile entegre edilerek, fiziksel risklerin üretim kesintilerine etkisini öngörür.

Yıllık Değerlendirmeler:

Bu değerlendirmeler, stratejik riskleri ele alır ve yıllık hedeflere ilerlemeyi ölçer. Riskler komite toplantılarında tartışılır, eylem planları güncellenir ve Yönetim Kurulu'na raporlanır.

- *İklim senaryoları güncellemeleri:* IPCC AR6 senaryoları (SSP1-1.9, SSP1-2.6) baz alınarak revize edilir.
- Fiziksel risk değerlendirmesi (su stresi, aşırı hava olayları): Su kaynakları projeksiyonları (DSİ verileri) ile analiz edilir.

- Geçiş riski değerlendirmesi (politika, teknoloji, pazar değişiklikleri): AB Yeşil Mutabakat etkileri değerlendirilir.
- Adaptasyon ve azaltım projeleri.

İklim Performansının Ücretlendirmeye Etkisi

TSRS 2 p6c kapsamında iklim performans göstergelerinin üst düzey yönetici ücretlendirmesine dahil edilmesi:

İklim Performans Göstergelerinin Ücret Bağlantısı:

- Henüz iklim performans göstergelerinin ücretlendirme ile bağlantısı kurulmamıştır.
- Gelecek yıllarda bu bağlantı kurulduktan sonra yıllık performans değerlendirmesi sonuçlarının ücret primlerine yansıtılması planlanmaktadır.

Bu yönetim yapısı ile DESA, sürdürülebilirlik ve iklim konularında etkin, hesap verebilir ve şeffaf bir yönetim sağlayarak TSRS gerekliliklerini tam olarak karşılamaktadır. Yönetişim alanındaki eksikliklerin giderilmesi yönündeki çalışmalarımız devam etmekte olup, bu sürecin yakın dönemde tamamlanması hedeflenmektedir

STRATEJİ

2. STRATEJİ

2.1 Strateji Açıklamalarının Amacı

TSRS 1 p28 ve TSRS 2 p8 Uyarınca Açıklama

Bu bölümde TSRS 1 paragraf 28 ve TSRS 2 paragraf 8'e uygun olarak, genel finansal rapor kullanıcılarının şirketimizin sürdürülebilirlik ve iklimle ilgili risk ve fırsatları yönetme stratejisini anlayabilmesini sağlayacak bilgiler sunulmaktadır.

DESA'nın sürdürülebilirlik stratejisi, deri sektöründe lider konumumuzu korurken çevresel ve sosyal sorumluluklarımızı yerine getirmeyi amaçlamaktadır. Stratejimiz, risk yönetimi yaklaşımımızla entegre edilmiş olup hem mevcut işimizi koruma hem de gelecekteki fırsatları değerlendirme odaklıdır.

Şirket, strateji başlığı altında yer alan iş modeli ve değer zinciri, strateji ve karar alma süreçleri, iklim dirençliliği ile riskler ve fırsatlar konularını ele alırken, TSRS 2 Ek Cilt-1'de yer alan Giyim Eşyaları, Aksesuar ve Ayakkabı, Bot, Terlik vb. sektörüne ilişkin metrikleri dikkate almış ve ilgili sektör bazlı rehber dokümanları referans olarak kullanmıştır.

2.2 İklimle ve Sürdürülebilirlik ile İlgili Risk ve Fırsatlar

TSRS 1 p29-30 ve TSRS 2 p10 Uyarınca Açıklama

DESA'da sürdürülebilirlik ve iklimle ilgili risk ve fırsatların belirlenmesinde yalnızca mevcut koşullar değil, geleceğe yönelik belirsizlikler de dikkate alınmaktadır. Bu kapsamda

risklerin tanımlanması ve önceliklendirilmesi sürecinde deri ve moda sektöründe deneyimli uzmanlarımızın görüşleri, güncel bilimsel araştırmalar ve uluslararası en iyi uygulamalar temel alınmaktadır. Özellikle iklimle bağlantılı finansal etkilerin analizinde TCFD (The Task Force on Climate-Related Financial Disclosures) ve SASB (Sustainability Accounting Standards Board) standartları esas alınmakta; bu çerçevede fiziksel ve geçiş kaynaklı riskler sistematik olarak değerlendirilmektedir. Bu yaklaşım, tedarik zincirindeki izlenebilirlik gereklilikleri, kimyasal yönetimi, AB düzenlemeleri (ör. EUDR) ve müşteri taleplerindeki sürdürülebilirlik beklentileri gibi kritik unsurları kapsamakta; risklerin potansiyel etkilerinin azaltılması ve sektör için stratejik fırsatların değerlendirilmesine yönelik yol haritalarının oluşturulmasını sağlamaktadır.

İklimle ilgili açıklamalarda, DESA sera gazı emisyonlarını TSRS 2 Ek Cilt-1'de belirtilen sektör bazlı göstergeleri dikkate alarak, Sera Gazı Protokolü: Kurumsal Muhasebe ve Raporlama Standardı'na uygun şekilde ölçmekte ve raporlamaktadır. Bu kapsamda kullanılan yaklaşım, veri girdileri, varsayımlar ve metodolojide olabilecek değişiklikler açık ve şeffaf biçimde beyan edilmektedir.

TSRS 2 p15-16 Uyarınca Açıklama

DESA, iklim ve sürdürülebilirlik ile ilgili risk ve fırsatların şirketin finansal durumu, performansı ve nakit akışları üzerindeki etkilerini detaylı şekilde değerlendirmektedir. Mevcut raporlama döneminde, söz konusu risk ve

fırsatlara ilişkin analizler nitel düzeyde yürütülmüş olup, bu unsurların “Risk ve Fırsat Vadesi” bölümünde belirtildiği üzere yatırımların gerçekleşme sürelerine göre finansal tablolara nicel olarak yansıtılmasına yönelik çalışmalar henüz tamamlanmamıştır.

İklimle ilgili risk ve fırsatların kısa, orta ve uzun vadeli etkilerinin nicelleştirilmesi, finansal planlama ve senaryo analizleriyle ilişkilendirilmesi ve bu sonuçların genel finansal raporlamaya entegre edilmesi yönünde hazırlık çalışmaları sürdürülmektedir.

İlerleyen raporlama dönemlerinde, iklimle bağlantılı risk ve fırsatların ölçülebilir finansal etkilerinin belirlenmesi, bu etkilerin gelir, maliyet ve yatırım planlaması üzerinde yaratabileceği olası değişimlerin analiz edilmesi ve ilgili bulguların TSRS 2 gerekliliklerine uygun biçimde açıklanması planlanmaktadır.

Risk ve Fırsat Vadesi

TSRS 2 p10 uyarınca

Sürdürülebilirlik Komitesi ve Alt Komitelerinin katkılarıyla, DESA'nın faaliyetleri ve tedarik zinciri özelinde iklim riskleri ve fırsatları olasılık ve etki kriterleri doğrultusunda sistematik bir şekilde puanlanmış ve önceliklendirilmiştir. Bu analizler sonucunda yüksek öncelikli risk ve fırsatlar belirlenmiş; bu doğrultuda yönetim stratejilerinin, adaptasyon önlemlerinin ve dayanıklılığı artırıcı politikaların geliştirilmesine yönelik aksiyon alanları tanımlanmıştır.

Kısa Vadeli Risk ve Fırsatlar (0-3 yıl): Bu süre zarfında gerçekleşmesi beklenen risk ve fırsatlar genellikle operasyonel düzeyde etkiler yaratır. Üretim süreçleri, tedarik zinciri yönetimi, enerji ve su kullanımı gibi günlük operasyonlarda doğrudan etkisi hissedilen unsurları kapsar. Düzenleyici değişikliklere uyum, ani hava olayları veya kısa vadeli piyasa dalgalanmaları bu dönemde öne çıkan faktörlerdir. Kısa vadeli fırsatlar ise genellikle mevcut süreçlerin verimliliğini artırma, maliyet azaltımı ve erken uyum sayesinde rekabet avantajı kazanma potansiyeline sahiptir.

Orta Vadeli Risk ve Fırsatlar (4–10 yıl): Orta vadeli risk ve fırsatlar, stratejik ve yapısal dönüşüm gerektiren alanlarda ortaya çıkar. Bu dönem, karbon fiyatlandırma mekanizmaları, tedarik zinciri dönüşümleri, yeni teknoloji geçişleri ve müşteri taleplerindeki sürdürülebilirlik odaklı değişimlerin etkilerinin belirginleştiği aşamadır. Riskler genellikle yatırım planlaması, finansman ve regülasyon kaynaklı olurken; fırsatlar, yeni pazar alanlarının gelişmesi, döngüsel ekonomi uygulamalarının yaygınlaşması ve sürdürülebilir üretim teknolojilerinin benimsenmesi şeklinde ortaya çıkar.

2. STRATEJİ

Uzun Vadeli Risk ve Fırsatlar (11 yıl ve üzeri): Uzun vadeli risk ve fırsatlar, şirketin iş modelini ve stratejik yönelimini yeniden şekillendirebilecek nitelikte etkiler içerir. İklim değişikliğinin fiziksel etkileri, su ve enerji kaynaklarındaki azalma, küresel iklim politikalarının sıkılaşması ve net sıfır hedeflerine geçiş süreci bu dönemin temel unsurlarıdır. Riskler genellikle yüksek maliyetli altyapı dönüşümleri veya uzun vadeli piyasa değişimleriyle ilişkilidir. Buna karşın fırsatlar; yenilenebilir enerjiye tam geçiş, döngüsel ekonomi entegrasyonu, yeni teknoloji devrimleri ve iklim dirençli üretim modellerinin kurulmasıyla uzun vadeli dayanıklılık ve rekabet gücü sağlamayı hedefler. DESA'nın iklimle ilgili risk ve fırsatları, deri ve moda sektörüne özgü unsurlar dikkate alınarak iki ana başlıkta sınıflandırılmaktadır:

Riskler

- **Fiziksel Riskler (Akut ve Kronik):** Aşırı hava olaylarının ham deri tedarik zincirine etkileri, depolama ve lojistik süreçlerindeki iklim kaynaklı aksaklıklar, uzun vadede tesis altyapısının iklim dayanıklılığı.
- **Geçiş Riskleri (Yasal, Teknolojik, Piyasa ve İtibar):** AB Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (CBAM), EUDR (AB Ormansızlaşma Düzenlemesi) kapsamındaki yükümlülükler, kimyasal yönetimi (REACH, ZDHC), müşteri taleplerindeki sürdürülebilirlik odaklı dönüşüm ve alternatif malzeme teknolojilerine geçiş.

Fırsatlar

İklim Fırsatları:

- Yenilenebilir Enerji: GES yatırımları ile enerji maliyetlerinin düşürülmesi ve I-REC sertifika satışı
- Enerji Verimliliği: Proseslerde verimlilik artışı ile maliyet tasarrufu
- Karbon Ayak İzi Düşük Ürünler: Premium fiyatlandırma fırsatı
- Responsible Programı: Sürdürülebilirlik yol haritası doğrultusunda çevre, yönetim ve sosyal alanlarda performansın güçlendirilmesi, sürdürülebilirlik ve dijitalleşme harcamalarına teşvik imkanı

Pazar Fırsatları:

- Sürdürülebilir Ürün Talebi: LWG Altın sertifikalı ürünlerde artan talep
- Made in Italy Premium: İtalya fabrikasında düşük karbonlu premium ürün üretimi
- Yeşil Finansman: Sürdürülebilirlik performansı ile düşük faizli finansman

Döngüsel Ekonomi Fırsatları:

- Yan Ürün Değerlendirmesi: Deri artıklarından gelir yaratma
- Geri Dönüşüm İnovasyonu: Atık minimizasyonu teknolojileri

Strateji Açıklamalarının Amacı

TSRS 1 p30 ve TSRS 2 p10 gereğince, risk ve fırsatlarımız için zaman dilimi tanımlarımız:

Kısa Vade (0-3 yıl):

- Operasyonel etkiler ve mevcut düzenlemelere uyum
- CBAM geçiş dönemi (2024-2026)
- LWG sertifika yenilemeleri
- Mevcut enerji verimlilik projeleri

Orta Vade (4-10 yıl):

- Strateji değişiklikleri ve teknoloji geçişleri
- Su verimliliği yatırımları (2027 hedefleri)
- Döngüsel ekonomi modeline geçiş
- Yeni pazar segmentlerinde büyüme

Uzun Vade (11+ yıl):

- Yapısal dönüşümler ve iklim değişikliği fiziksel etkileri
- 2050 net sıfır emisyon hedefi
- İklim değişikliğinin su kaynaklarına etkisi
- Sektörel teknoloji devrimi

Bu tanımlar, DESA'nın stratejik planlama döngüleri ve 5 yıllık iş planlarıyla uyumlu olarak oluşturulmuş, TSRS 2 Ek Cilt-1'de belirtilen sektör bazlı yönlendirmeler referans alınmıştır.

Zaman Perspektifine Göre Değerlendirme:

- **Kısa Vadeli (0–3 yıl):** Ham deri tedarik zincirinde yaşanan dalgalanmalara ve ani hava olaylarına bağlı lojistik ve üretim riskleri; ZDHC ve LWG sertifikasyon süreçleri ile CBAM ön uyum çalışmaları bu dönemin öncelikli alanlarıdır.
- **Orta Vadeli (4–10 yıl):** Karbon fiyatlandırma mekanizmalarının sektöre etkisi, AB düzenlemeleri (CBAM, EUDR), müşteri beklentilerindeki sürdürülebilirlik odaklı değişimler ve vegan deri, geri dönüştürülmüş malzemeler gibi düşük karbonlu ürünlere geçiş stratejileri bu dönemde değerlendirilir.
- **Uzun Vadeli (11 yıl ve üzeri):** Tesislerin iklim dayanıklılığının artırılması, büyük ölçekli altyapı yatırımları (enerji verimli üretim, yenilenebilir enerji kapasitesi artırımı), iş modellerinin iklim senaryolarına göre yeniden yapılandırılması ve net sıfır hedefleri doğrultusunda dönüşüm bu dönemin odak noktalarıdır.

2. STRATEJİ

	Kısa Vade (0–3 yıl)	Orta Vade (4–10 yıl)	Uzun Vade (11+ yıl)
Fiziksel Riskler	- Ani hava olayları ve sel riskleri (Çorlu tabakhanesi, lojistik ağlar) - Tedarik zincirinde ham deri sevkiyatında gecikmeler	- Marmara havzasında su stresi ve yeraltı su seviyesinin düşmesi - Enerji arz güvenliğinde dalgalanmalar	- Uzun dönemli sıcaklık artışı ve su kıtlığı - İklim değişikliğine bağlı altyapı hasarları - Aşırı hava olaylarının operasyonel verimliliğe etkisi
Geçiş Riskleri	- CBAM geçiş süreci (2024–2026) LWG ve ZDHC sertifikasyon gereklilikleri - Kimyasal yönetimi ve REACH uyum maliyetleri	- AB düzenlemeleri (CBAM, EUDR) kapsamında artan uyum maliyetleri - Karbon fiyatlamasının sektöre yansımaları - Yeni malzeme teknolojilerine adaptasyon süreci	- Uluslararası karbon nötrlük standartlarına uyum gerekliliği - Sektörel dönüşüm ve düşük karbon ekonomisine geçiş maliyeti
İklim Fırsatları	2024’te devreye alınan 641,25 kWp GES yatırımı ile enerji maliyetlerinin düşürülmesi - Düzce fabrikasında Ağustos 2022’de devreye alınan 641,25 kWp kapasiteli GES yatırımı ile enerji maliyetlerinin azaltılması ve yenilenebilir enerji kullanım oranının artırılması - I-REC sertifika satışı potansiyeli - Enerji verimliliği projeleri	- Döngüsel ekonomi uygulamalarıyla maliyet azaltımı - Su geri kazanımı ve kimyasal azaltım teknolojilerinin yaygınlaşması	2050 Net Sıfır hedefi doğrultusunda düşük karbonlu üretim altyapısının geliştirilmesi - Tüm tesislerde yenilenebilir enerji kullanımının yaygınlaştırılması
Pazar Fırsatları	- Sürdürülebilir ürünlere yönelik artan müşteri talebi - LWG Altın sertifikalı deri ürünlerde marka değerinin güçlenmesi	- Geri dönüştürülmüş/biyo-teknolojik, yenilikçi deri gibi düşük karbonlu ürünlerde pazar payı artışı - AB Yeşil Mutabakatı uyumlu üreticiler için finansal teşvikler	- Yeşil finansman ve sürdürülebilir tahvil fırsatları - Karbon nötr markalar için global tedarik zincirlerine erişim avantajı

2. STRATEJİ

Yukarı Yönlü Akış				Operasyon				Aşağı Yönlü Akış			
Aşama	Kaynak	Sürdürülebilirlik Etkileri	Yönetim Yaklaşımı	Aşama	Lokasyon	Sürdürülebilirlik Etkileri	Yönetim Yaklaşımı	Aşama	Kapsam ve Pazarlar	Sürdürülebilirlik Etkileri	Yönetim Yaklaşımı
Ham Deri Temini	Türkiye, AB, Güney Amerika	Hayvan refahı, lojistik emisyonları	Yalnızca büyükbaş ve küçük baş kesimhanelerinden tedarik ve LWG sertifikalı tedarikçi seçimi, uçtan uca izlenebilirlik	Tabaklama	Çorlu Fabrikası	Su yoğun prosesler, kimyasal kullanımı, enerji tüketimi, atık su üretimi	Su geri kazanım, doğal gaz içeren prosesler için enerji verimliliği, kimyasal güvenlik, LWG Altın sertifika	Perakende ve E-ticaret	110 mağaza, online platformlar	Mağaza enerji tüketimi, müşteri tercihleri, ambalaj atıkları	Enerji verimli mağazalar, sürdürülebilir ambalaj
				Kesim-Dikim ve Konfeksiyon	Düzce ve Sefaköy Fabrikaları	İş sağlığı güvenliği, atık yönetimi, enerji kullanımı	İSG eğitimleri, atık minimizasyonu, enerji tasarrufu	İhracat ve Distribütörler	AB, ABD, Orta Doğu	Nakliye emisyonları, müşteri sürdürülebilirlik talepleri	Sürdürülebilir lojistik, müşteri iş birliği
				Ar-Ge ve İnovasyon	Genel Müdürlük ve İtalya Ar-Ge Merkezi	Düşük çevresel etki amaçlı inovasyon	Sürdürülebilir malzeme araştırması, ekodesign				

Tablo 4: Değer Zinciri Boyunca Sürdürülebilirlik Etkileri

2. STRATEJİ

Değer Zinciri Boyunca Etki Analizi:

- **Yukarı Yönlü (Tedarik Aşaması):** Ham derinin çiftliklerden temini, ithalat süreçleri (Norveç, Bosna), kimyasal ve yardımcı malzeme tedarikçilerinin sürdürülebilirlik performansları.
- **Operasyonel (Doğrudan) Faaliyetler:** Çorlu Tabakhane Tesisi: Su tüketimi ve atık su yönetimi (arıtma, geri kazanım), kimyasal kullanımında REACH/ZDHC uyumu, yüksek enerji ihtiyacı nedeniyle emisyon yoğunluğu.

Düzce Fabrika: Kesim ve dikim operasyonlarından kaynaklı elektrik tüketimi ve atık deri üretimi; işçi sağlığı ve iş güvenliği açısından iklimlendirme ve havalandırma ihtiyacı; atıkların döngüsel ekonomi kapsamında değerlendirilme potansiyeli.

Sefaköy Fabrika: Lojistik merkezlere yakınlığı nedeniyle dağıtım kaynaklı emisyonların azaltımında stratejik bir rol üstlenmektedir; ayrıca iş gücü yoğun süreçlerde çalışma koşullarının iklim risklerine (ısı stresi vb.) uyumu kritik görülmektedir.

- **Aşağı Yönlü (Müşteri ve Dağıtım Aşaması):** Ürünlerin mağaza ve müşterilere ulaştırılması, lojistik zincirinin karbon emisyonları, paketleme ve dağıtım süreçlerinin optimizasyonu; Avrupa ve Asya pazarındaki sürdürülebilirlik odaklı müşteri beklentileri.

Bu yapı sayesinde DESA, iklimle ilgili risk ve fırsatları bütüncül bir bakış açısıyla ele alarak riskleri proaktif şekilde yönetmeyi, tedarik zinciri ve üretim süreçlerinde dayanıklılığı artırmayı ve sektörde sürdürülebilirlik odaklı stratejik avantajlar sağlamayı hedeflemektedir.

2. STRATEJİ

Olasılık Skalası

TSRS 1 p30 ve TSRS 2 p10 gereğince, risk ve fırsatlarımız için gerçekleşme olasılıkları:

- **Çok Düşük / Nadir Olasılık:** Çok nadir, beklenmeyen risk veya fırsatlar.
- **Düşük Olasılık:** Nadiren ortaya çıkan, istisnai durumlar.
- **Orta Olasılık:** Gerçekleşme ve gerçekleşmeme şansı eşit olan durumlar.
- **Yüksek Olasılık:** Büyük ihtimalle ortaya çıkabilecek durumlar.
- **Kesin / Neredeyse Kesin:** Hemen her durumda gerçekleşmesi beklenen risk/fırsat.

Bu ölçek, TSRS risk ve fırsat değerlendirmelerinde karşılaştırma ve netlik sağlamak için eklenmiştir.

Önemlilik Derecesi

TSRS 1 p30 ve TSRS 2 p10 gereğince, risk ve fırsatlarımız için önem dereceleri:

1- Hiç Önemli Değil: Şirket açısından ihmal edilebilir düzeyde etkisi olan risk/fırsat.

2- Az Önemli: Şirket operasyonları ve hedefleri üzerinde sınırlı ve düşük öneme sahip durumlar.

3- Orta Önemli: Hem risk hem fırsat açısından orta düzeyde etki yaratabilir; dikkate alınmalı.

4- Önemli: Şirketin iş sürekliliği, finansal ve stratejik hedeflerine önemli ölçüde etki edebilecek durumlar.

5- Çok Önemli: Kritik seviyede; şirketin tüm faaliyetlerini ve hedeflerini doğrudan etkileyen risk veya fırsatlar.

Bu ölçek, TSRS kapsamında risk ve fırsatların şirket için hangi düzeyde önemli olduğunu belirlemek için kullanılmıştır.

2. STRATEJİ

2.3 Senaryo Analizi (TSRS 2 Kapsamında)

TSRS 2 p25 gereğince

DESA, iklim risk ve fırsatlarının değerlendirilmesi ve uzun vadeli stratejik planlamanın desteklenmesi amacıyla Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) tarafından yayımlanan RCP 2.6 (~1,5–2°C), RCP 4.5 (~3°C) ve RCP 8.5 (~5°C) iklim senaryolarını esas almaktadır. Şirketimiz, farklı iklim senaryoları kapsamında şirket iş modelinin dayanıklılığını değerlendirmekte ve bu değerlendirmeleri stratejik karar alma süreçlerine entegre etmektedir. Bu senaryolarda yer alan sıcaklık artışı, karbon fiyatı, enerji dönüşümü, su stresi ve aşırı hava olayları gibi değişkenler, şirketin faaliyet gösterdiği coğrafi bölge ve sektör dinamikleriyle ilişkilendirilmiştir. IPCC senaryolarının kullanılması, gelecekteki eğilimlerin değerlendirilmesinde uluslararası kabul görmüş metodolojik bir çerçeve sağlamaktadır. Bu yaklaşım, DESA'nın senaryo analizlerinde hem bilimsel tutarlılığı hem de karşılaştırılabilirliği korumasına olanak tanımaktadır (*TSRS 1 B11*). DESA senaryo analizinde deri sektörünün yapısı, üretim tesislerinin Marmara Havzası'ndaki konumu ve tedarik zincirinin küresel dinamiklerini dikkate almıştır. Değerlendirmede AB Yeşil Mutabakatı, CBAM, REACH ve EUDR düzenlemeleri; su stresi, enerji fiyatları ve tüketici tercihleri gibi dışsal faktörler göz önüne alınmıştır (*TSRS 2 pB2 (a),(b), B16*).

olan 2024 döneminde, niteliksel bir senaryo analizi yaklaşımı benimsemiştir. Bu analiz, IPCC senaryoları ve OCARA metodolojisi temelinde, çevresel değişkenlerin şirket operasyonları üzerindeki olası etkilerini açıklayıcı biçimde değerlendirmiştir (*TSRS 2 B2b*).

Veri altyapısının gelişmesi, Azalt: ESG Software'de toplanan ölçülebilir verilerin artması ve kurum içi analiz kapasitesinin güçlenmesiyle birlikte, ilerleyen raporlama dönemlerinde nicel (kantitatif) göstergeler içeren senaryo analizlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir (*TSRS 2 B17*).

Bu süreçte, niteliksel değerlendirmelerin kademeli olarak sayısallaştırılması, her yeni raporlama döngüsünde metodolojinin daha gelişmiş, veri temelli ve karşılaştırılabilir bir yapıya evrilmesi planlanmaktadır. DESA'nın uzun vadeli hedefi, ulusal ve uluslararası düzenlemelere paralel biçimde, iklim senaryosu analizini stratejik planlama süreçleriyle bütünleştirilmiş bir karar destek aracı haline getirmektir (*TSRS 2 B2a,b*).

Senaryo	Kaynak	Varsayımlar ve Zaman Ufku	Kullanım Gerekçesi	Etki Alanı
RCP 2.6 (~1,5–2°C)	IPCC AR6	Paris Anlaşması uyumlu; 2050'ye kadar net sıfır; karbon fiyatı 2030'a kadar 100–250 USD/tCO ₂ ; yenilenebilir enerji payı hızla artıyor.	Düşük karbonlu geçiş senaryosu: AB Yeşil Mutabakatı, CBAM ve global marka baskılarını değerlendirmek için.	Politika, Pazar, Tedarik Zinciri, Ürün Geliştirme
RCP 4.5 (~3°C)	IPCC AR6	Orta düzey emisyon azaltımı; 2100'de ~2,5–3°C; karbon fiyatı 60–100 USD/tCO ₂ civarında; yenilenebilir ve fosil enerji dengede.	“Orta yol” senaryo: maliyet ve rekabet dengesini göstermek için.	Finansal Planlama, Üretim, Tedarik Zinciri
RCP 8.5 (~5°C)	IPCC AR6	Yüksek emisyon ve iklim felaketi senaryosu; 2100'de >4°C; Akdeniz havzasında ciddi su stresi, kuraklık, aşırı yağış; enerji ve tarım arzında ciddi kırılmalar.	Altyapı dayanıklılığı, sel/yangın riskleri ve kritik hammadde tedarikini test etmek için.	Operasyonlar, Altyapı, Tedarik Zinciri, İş Sürekliliği

Tablo 5: Senaryo Analizi (TSRS 2 Kapsamında)

2. STRATEJİ

İklim Riskleri (TSRS 2 Kapsamında)

A. Geçiş Riskleri

Politika ve Regülasyon Riskleri:

- AB Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (CBAM): 2026-2030 arasında deri ürünleri ihracatına uygulanması muhtemel karbon vergileri.
- REACH Kimyasal Regülasyonu: Krom, formaldehit gibi tabaklama kimyasallarında artan kısıtlamalar.
- AB Ormansızlaşmanın Önlenmesi Tüzüğü (EUDR): Ham deri tedarikinde izlenebilirlik ve sertifikasyon gereklilikleri.

Pazar ve Talep Riskleri:

- Sürdürülebilir Ürün Talebi: Lüks moda markalarının karbon ayak izi düşük, LWG sertifikalı deri talebi.
- Müşteri Tercihleri: Hayvan refahı ve çevre dostu üretim süreçlerine olan artan hassasiyet.
- Rekabet Baskısı: Sürdürülebilirlik performansının satın alma kriterlerinde ağırlığının artması.

B. Fiziksel Riskler

Akut Fiziksel Riskler:

- Aşırı Hava Olayları: Şiddetli yağış, sel ve fırtına olaylarının Çorlu/Düzce/Sefaköy tesislerinde fiziksel hasar riski.
- Su Baskını: Ergene Nehri kenarındaki Çorlu tabakhanesinin sel riski.
- Sıcaklık Dalgalanmaları: İmalatta çalışan personeli etkileyen aşırı sıcaklık ve soğuk dalgaları.

Kronik Fiziksel Riskler:

- Su Stresi: Marmara havzasında artan kuraklık ve muhtemel su tahsis kısıtlamalarının tabaklama üretimine etkisi.
- Su Kalitesi Değişimi: Yeraltı suyu seviyelerinin düşmesi ve kalite bozulması riski.
- Sıcaklık Artışı: Artan ortalama sıcaklıkların enerji maliyetlerine etkisi.

2.4 Dirençlilik

TSRS 1 p41-42 ve TSRS 2 B14 Uyarınca Açıklama

DESA, iklim değişikliğinin iş modeli, üretim süreçleri ve değer zinciri üzerindeki olası etkilerini sistematik biçimde değerlendirmekte; bu doğrultuda şirketin iklimle bağlantılı risk ve fırsatlara karşı dayanıklılığını güçlendirmeyi hedeflemektedir. Analizlerin temel amacı, uzun vadeli stratejik planlama ve yatırım kararlarının, iklim senaryolarından elde edilen bulgularla uyumlu şekilde şekillendirilmesini sağlamaktır.

Bu kapsamda çalışma iki temel aşamada yürütülmüştür.

İlk aşamada, IPCC Altıncı Değerlendirme Raporu (AR6) çerçevesinde tanımlanan RCP 2.6 (~1,5–2°C), RCP 4.5 (~3°C) ve RCP 8.5 (~5°C) iklim senaryoları esas alınarak, 2030 (kısa vadeli) ve 2050 (uzun vadeli) dönemleri için Türkiye ve yakın coğrafyada öngörülen iklim koşulları analiz edilmiştir. Bu senaryolar; sıcaklık artışı, su stresi, enerji dönüşüm hızı, karbon fiyatlaması, aşırı hava olayları ve sosyoekonomik eğilimler gibi makro düzeydeki değişkenleri içermektedir (*TSRS 2 p22(a)(i), p22(b)(i)*).

İkinci aşamada,DESA'nın iş modeli ve stratejisinin fiziksel riskler karşısındaki dirençliliği, Carbone 4 tarafından geliştirilen OCARA (Operational Climate Adaptation & Resilience Assessment) aracı kullanılarak değerlendirilmiştir. OCARA, işletmelerin iklim değişikliğine bağlı fiziksel riskler karşısında operasyonel kırılganlıklarını ve adaptasyon kapasitelerini ölçmeye yönelik uluslararası kabul görmüş bir metodolojidir. ADEME, HDI Global France, Bureau Veritas ve CCI Grand-Est gibi kurumlar, enerji, ulaşım, sanayi ve finans sektörlerini temsilen, OCARA metodolojisinin geliştirilmesine finansal destekçi olarak katkıda bulunmuştur.

Bu kapsamda, makro ve mikro süreçler bazında gerçekleştirilen analizlerde, şirketin operasyonlarının sürekliliği için kritik görülen alanlar, bina ve tesis güvenliği, ham madde ve ürünlerin depolanması, ekipmanların işlevselliği, belirlenmiş ve “önemli” veya “kritik” süreçler olarak sınıflandırılmıştır. Analiz sonuçlarına göre, söz konusu kritik süreçlerin büyük çoğunluğu yüksek veya çok yüksek dirençlilik seviyesine sahiptir. Bu bulgu, DESA'nın altyapı, ekipman ve depolama sistemlerinde güçlü kontrol mekanizmaları bulunduğunu göstermektedir. Çoğu risk için potansiyel etki “ikincil etki” düzeyinde kalmakta, “kritik veya majör etki” ihtimali ise oldukça sınırlı görünmektedir. Böylece IPCC senaryoları dış çevresel koşulları tanımlarken, OCARA analizi bu koşulların DESA'nın operasyonları üzerindeki somut etkilerini ve uyum kapasitesini ortaya koymaktadır (*TSRS 2 p22(a)(i), p22(b)(i)*).

Analiz kapsamında, 2024 yılı çalışmasında yalnızca *Scope A*: Şirketin doğrudan kapsamı (tesisler, ekipmanlar, araçlar, doğal varlıklar vb.) altında yer alan kritik süreçlere odaklanılmıştır. Bu nedenle *Scope B* (politik, düzenleyici ve sosyoekonomik çevrenin istikrarı) ile *Scope C* (tedarikçiler ve müşterilerle ilgili değer zinciri) alanları kapsam dışında kalmış veya ayrıntılı olarak analiz edilmemiştir. İlerleyen dönemlerde bu alanların da değerlendirmeye dahil edilmesiyle birlikte, şirketin bütünsel dirençlilik analizinin daha kapsamlı ve güçlü hale gelmesi hedeflenmektedir. İklimle ilgili senaryo analizi dinamik bir süreç olup, kullanılan yöntem ve varsayımların zaman içinde gelişen koşullara göre güncellenmesi esastır. Bu kapsamda, DESA'nın iklimle bağlantılı risk ve fırsat analizlerinde kullanılan senaryolar, her raporlama dönemi veya stratejik planlama döngüsünde mevcut piyasa, düzenleyici ve teknolojik gelişmeler doğrultusunda yeniden gözden geçirilecektir (*TSRS 2 B16*). Bu yaklaşıma paralel olarak, çalışmanın ilk uygulaması 2024 raporlama dönemi için gerçekleştirilmiş olup, her üç yılda bir güncellenmesi öngörülmektedir (*TSRS 2 p22(b)(iii), B14,B18*).

2. STRATEJİ

Analizde kullanılan varsayımlar kalibrasyon ve doğrulama sürecindedir. Ulusal iklim politikaları, enerji karışımı, su kaynakları projeksiyonları ve teknolojik dönüşüm hızına ilişkin veriler, gelecekte nicel göstergelere dönüştürülerek izlenecektir. Ayrıca analiz sürecinde; politika ve regülasyon değişkenleri, teknoloji maliyetleri, altyapı dayanıklılığı ve piyasa talep dinamikleri gibi belirsizlik alanları da dikkate alınmıştır *(TSRS 2 p22b.ii, p22a.ii)*. Elde edilen bulgulara göre, DESA'nın üretim ve lojistik altyapısı yüksek düzeyde dirençlilik göstermektedir. Şirketin fiziksel risk yönetimi politikaları, özellikle Çorlu tabaklama tesisi, Düzce üretim tesisi ve perakende mağaza ağı gibi operasyonlarda iklim kaynaklı olaylara karşı operasyonel sürekliliği destekleyecek düzeydedir.

Bununla birlikte, uzun vadede su yönetimi, tedarik zinciri sürekliliği ve enerji verimliliği konularında ilave adaptasyon yatırımlarına ihtiyaç duyulabileceği değerlendirilmiştir *(TSRS 2 p22a.iii)*. DESA, ilerleyen raporlama dönemlerinde fiziksel risk ve dirençlilik analizlerini finansal etkilerle ilişkilendirmeyi ve senaryo analizleri aracılığıyla farklı iklim ve piyasa koşullarında iş modelinin dayanıklılığını şeffaf biçimde ortaya koymayı hedeflemektedir.

Şirket, mevcut raporlama döneminde nicel yatırım planlaması yapmamıştır. Bunun temel nedeni, 2024 yılının iklim senaryoları ve dirençlilik analizlerinin ilk uygulama yılı olması ve veri altyapısının henüz sektör bazlı

göstergelerle ilişkilendirilebilecek olgunluk düzeyine ulaşmamış bulunmasıdır. DESA, ilerleyen raporlama dönemlerinde OCARA ve senaryo analizlerinden elde edilen sonuçları nicel göstergeler ile desteklemeyi, yatırım planlamasını bu verilere dayandırmayı ve iklim uyumu stratejisini bu çerçevede netleştirmeyi hedeflemektedir *(TSRS 2 p22a.iii, p23)*.

2. STRATEJİ

2.5 İş Modeli ve Değer Zinciri Etkileri

TSRS 1 p32 ve TSRS 2 p13 Uyarınca Açıklama

Deri Değer Zinciri Boyunca Sürdürülebilirlik Etkileri

TSRS 1 p32 ve TSRS 2 p13 gereğince, sürdürülebilirlik risk ve fırsatlarının iş modelimiz ve değer zincirimiz üzerindeki mevcut ve öngörülen etkileri:

Değer Zinciri Aşaması	Mevcut / Sosyal Etkiler	Gelecek Etkiler / İklim Riskleri	Risk/Fırsat Alanları
1. Ham Deri Temini (Upstream)	LWG sertifikalı tedarikçilerin tercih edilmesiyle sevkiyat kalitesinin korunması ve Krom VI içeriğine ilişkin uygunsuzluk risklerinin minimize edilmesi	EUDR gerekliliklerince izlenebilirlik maliyetlerinde büyük şirketlerde yıllık ciro bazında oranında artış	Türkiye ve Avrupa’da sektörel dalgalanmalara bağlı olarak ham deri tedariğinde süreklilik, fiyat artışları ve kalite dalgalanması riskleri; Tedarikçi çeşitlendirmesi yaparak tek bir coğrafyaya bağımlılığı azaltmak, LWG Gold seviyesinde sertifikalı tedarikçilerle çalışma oranını artırmak.
2. Tabaklama Prosesi (Çorlu Fabrikası)	Su yoğun prosesler, yüksek enerji tüketimi	Marmara havzasındaki su stresi nedeniyle 2025–2050 arasında havzadaki toplam su potansiyelinde öngörülen %8-12 azalma ile su temin maliyetlerinin artması, aşırı hava olayları sebebiyle oluşabilecek finansal riskler	GES yatırımı ile enerji maliyet tasarrufu, enerji güvenliği artışı; Krom geri kazanım sistemi ile atık azaltımı ve maliyet optimizasyonu; Biyo-teknolojik malzeme üretimi ile hayvansal, bitkisel ve kimyasal içermeyen yeni nesil sürdürülebilir materyal üretim süreci.
3. Kesim-Dikim Operasyonları (Düzce/Sefaköy)	1.467 çalışan için iş sağlığı güvenliği uygulamaları yürütülmesi, yasal minimum yaş ve çalışma saatleri düzenli olarak denetlenmesi		Endüstri 4.0 kapsamında geliştirilen lazer ve modern kesim makineleri ile eski yöntemlere göre daha az enerji tüketimi; Ağustos 2022’de devreye alınan 641,25 kWp kapasiteli GES yatırımı ile enerji maliyetlerinin azaltılması ve yenilenebilir enerji kullanım oranında artış; Sıfır Atık yönetim sistemi ile tüm atıklar türüne göre ayrıştırılması ve yasal bertaraf belgeleriyle yıllık olarak raporlanması
4. İtalya Ar-Ge Merkezi			AB Yeşil Mutabakatı’na uyumlu üretim teknolojileri ile emisyon azaltımı; AB’deki müşterilerin sürdürülebilirlik tercih kriterleri ve eko-etiketleme sayesinde rekabet avantajı kazanılması; premium segmentte ihracat potansiyeli güçlenmesi
5. Perakende Ağı (120+ Mağaza)	Mağazalarda ve Fabrikalarda bulunan aydınlatmaların %90’ının LED ampuller ile değiştirilmesi ile %60 enerji tasarrufu		Sürdürülebilir ürün talebinde gözlenen artış; E-ticaret kanalında düşük karbon ayak izi hedefleri ile uyumlu olarak artan satış payı; Çevrimiçi ve mağaza satışlarında müşteri memnuniyetini öncelik haline getiren tasarım ve CRM uygulamaları
6. İhracat ve Lojistik		Tekstil sektörünün CBAM kapsamına girme ihtimali ile yaşanabilecek yüksek maliyet artışları; Kapsam 3 emisyonlarının büyük kısmını içeren nakliye kaynaklı emisyonlara karşı uygulanan yakıt tasarruflu motor ve araç filoları kullanımı	Yenilikçi ürün taleplerine paralel ihracat pazarlarının gelişimi; Sürdürülebilir lojistik yatırımları sonucunda elde edilebilecek potansiyel müşteri memnuniyeti artışı

Tablo 6: Değer Zinciri Aşaması

2. STRATEJİ

1. Ham Deri Temini (Upstream)

- Mevcut Etkileri:: LWG sertifikalı tedarikçilerin tercih edilmesiyle sevkiyat kalitesinin korunması ve Krom VI içeriğine ilişkin uygunsuzluk risklerinin minimize edilmesi
- Gelecek Etkileri: EUDR gerekliliklerince izlenebilirlik maliyetlerinde büyük şirketlerde yıllık ciro bazında artış
- Kritik Risk Alanları: Türkiye ve Avrupa’da sektörel dalgalanmalara bağlı olarak ham deri tedarikinde süreklilik, fiyat artışları ve kalite dalgalanması riskleri
- Yönetim Stratejisi: Tedarikçi çeşitlendirmesi yaparak tek bir coğrafyaya bağımlılığı azaltmak, LWG Gold seviyesinde sertifikalı tedarikçilerle çalışma oranını artırmak

2. Tabaklama Prosesi (Çorlu Fabrikası)

- Mevcut Etkiler: Su yoğun prosesler , yüksek enerji tüketimi
- İklim Riskleri: Marmara havzasındaki su stresi nedeniyle 2025–2050 arasında havzadaki toplam su potansiyelinde öngörülen %8-12 azalma ile su temin maliyetlerinin artması, aşırı hava olayları sebebiyle oluşabilecek finansal riskler
- Fırsat Alanları: : GES yatırımı ile enerji maliyet tasarrufu, enerji güvenliği artışı
- Teknoloji Geçiş Fırsatı: Krom geri kazanım sistemi ile atık azaltımı ve maliyet optimizasyonu
- BiyoTeknoloji Yatırımı: Hayvan ve bitkisel olmayan, kimyasal içermeyen yenilikçi deri üretimi

3. Kesim-Dikim Operasyonları (Düzce/Sefaköy)

- Sosyal Etkiler: 1.467 çalışan için iş sağlığı güvenliği uygulamaları yürütülmesi, yasal minimum yaş ve çalışma saatleri düzenli olarak denetlenmesi

- Verimlilik Etkileri: Lazer ve modern kesim teknolojileri ile eski yöntemlere göre daha az enerji tüketimi
- Enerji Yönetimi: Düzce fabrikasında Ağustos 2022’de devreye alınan 641,25 kWp kapasiteli GES yatırımı ile tesisin yıllık elektrik ihtiyacının karşılanması, fazla üretimin şebekeye aktarılması; sistemin enerji maliyetlerini azaltması-
- Atık Yönetimi: Sıfır Atık yönetim sistemi ile tüm atıklar türüne göre ayrıştırılması ve yasal bertaraf belgeleriyle yıllık olarak raporlanması

4. İtalya Ar-Ge Merkezi

- Düşük Karbon Stratejisi: AB Yeşil Mutabakatı’na uyumlu üretim teknolojileri ile emisyon azaltımı
- İhracat Avantajı: AB’deki müşterilerin sürdürülebilirlik tercih kriterleri ve eko-etiketleme sayesinde rekabet avantajı kazanılması; premium segmentte ihracat potansiyeli güçlenmesi

5. Perakende Ağı (120+ Mağaza)

- Enerji Yönetimi: Mağazalarda ve Fabrikalarda bulunan aydınlatmaların %90’ının LED ampuller ile değiştirilmesi ile %60 enerji tasarrufu
- Müşteri Tercihleri: Sürdürülebilir ürün talebinde gözlenen artış
- Dijital Dönüşüm: E-ticaret kanalında düşük karbon ayak izi hedefleri ile uyumlu olarak artan satış payı
- Müşteri Memnuniyeti: Çevrimiçi ve mağaza satışlarında müşteri memnuniyetini öncelik haline getiren tasarım ve CRM uygulamaları

6. İhracat ve Lojistik

- Taşımacılık Emisyonları: Kapsam 3 emisyonlarının büyük

kısmını içeren nakliye kaynaklı emisyonlara karşı uygulanan yakıt tasarruflu motor ve araç filoları kullanımı

- CBAM Etkisi: Tekstil sektörünün CBAM kapsamına girme ihtimali ile yaşanabilecek yüksek maliyet artışları
- Fırsat: Sürdürülebilir lojistik yatırımları sonucunda elde edilebilecek potansiyel müşteri memnuniyeti artışı

Kritik Etki Noktaları

TSRS 1 p32 gereksinimince, sürdürülebilirlik etkilerinin en yoğun olduğu alanlar:

Coğrafi Yoğunlaşma:

- Çorlu Tabakhane: Su stresi riski en yüksek tesis
- Marmara Bölgesi: Tüm üretim tesislerinin %80’i bu bölgede
- İhracat Pazarları: AB müşterilerinde artan sürdürülebilirlik talepleri

Varlık Türü Risk Dağılımı:

- Yüksek Risk: Su yoğun tabaklama ekipmanları
- Orta Risk: Enerji yoğun kurutma sistemleri
- Düşük Risk: Kesim-dikim makineleri, mağaza ekipmanları AB müşterilerinde artan sürdürülebilirlik talepler

2. STRATEJİ

Strateji ve Karar Almaya Etkiler

TSRS 1 p33 ve TSRS 2 p14 Uyarınca Açıklama

Yanıt Stratejileri

TSRS 1 p33 ve TSRS 2 p14 gereğince, risk ve fırsatlara karşı stratejimiz ve kararlardaki etkiler:

İklim Azaltım Stratejileri:

- GES Yatırımı (2024): Çorlu Fabrikası'ndaki 641,25 kWp GES yatırımı ile elektrik ihtiyacının %80'ini karşılama; 2022'de devreye alınan Düzce GES ile elektrik ihtiyacının çoğunu yenilenebilir kaynaklardan karşılama
- Enerji Verimliliği: Proses buharı ve kurutma hatlarında doğal gaz tüketimi azaltacak projelerin 2026'ya kadar tamamlanması
- Yenilenebilir Enerji Hedefi: 2030 yılına kadar %100 yenilenebilir enerjiye geçiş

Su Yönetimi Stratejileri:

- Su Verimliliği: Tüm üretim tesislerinde çok aşamalı atık su arıtma tesisleri
- Alternatif Kaynaklar: Yağmur suyu hasadı fizibilite çalışması

Döngüsel Ekonomi Geçişi:

- Kimyasal Azaltımı: Kimyasal kullanımında, ZDHC uyumlu olarak, geri kazanım sistemlerinin pilot uygulamaları
- Yan Ürün Değerlendirmesi: Deri tozu ve talaştan kolajen bazlı ürün geliştirme

- Ağaçlandırma ve Doğal Kaynak Katkısı: Orman Genel Müdürlüğü işbirliği ile 50.000 fidan dikimi; müşteri adına sürdürülen yıllık ağaçlandırma projeleri ile ekosisteme ve biyolojik çeşitliliğe uzun vadeli katkı

İlerleme Kaydedilen Alanlar

TSRS 1 p33 uyarınca, önceki planlara göre 2024 yılında kaydedilen ilerleme:

Başarılı Uygulamalar:

- GES Devreye Alınması: Mart 2024'te planlanan tarihin 2 ay öncesinde tamamlandı
- LWG Altın Sertifika: 2027 Temmuz'a kadar geçerli sertifika yenilendi

Geçiş Planı/Yol Haritamız

TSRS 2 p14 kapsamında, düşük karbonlu iş modeline geçiş planımız:

2025-2027 Dönemi (Kısa Vade):

2025–2027 döneminde DESA Deri'nin önceliği, üretim süreçlerinde enerji ve kaynak verimliliğini artırarak karbon ayak izini düşürmek ve tedarik zinciri boyunca sürdürülebilirlik standartlarını güçlendirmektir. Bu kapsamda:

- **Enerji Verimliliği Çalışmaları:** Tüm tesislerde enerji verimliliği projeleri hayata geçirilerek elektrik ve doğal gaz tüketiminde ölçülebilir bir azalma hedeflenmektedir. LED aydınlatma dönüşümü, enerji verimli makine parkuru ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının artırılması bu sürecin önemli unsurlarıdır.

- **Su Yönetimi ve Geri Kazanım:** Proseslerde su tüketiminin azaltılması amacıyla su geri kazanım sistemlerinin kurulması ve ileri arıtma teknolojilerinin devreye alınması planlanmaktadır. Bu yatırımlar, su stresi risklerine karşı dayanıklılığı artıracaktır.

- **Kimyasal Yönetimi ve Uyum:** ZDHC ve REACH standartlarına tam uyum sağlamak için kimyasal tedarik zincirinin gözden geçirilmesi, sürdürülebilir ve düşük etkili kimyasallara geçiş yapılması ve proseslerin bu standartlara göre revize edilmesi öngörülmektedir.

- **Tedarik Zinciri Karbon Ayak İzi ve Dijital İzlenebilirlik:** Tedarik zincirinin karbon ayak izini görünür kılmak ve azaltım fırsatlarını belirlemek amacıyla kapsamlı bir haritalama çalışması yapılacak; bu çalışmalar dijital veri toplama ve raporlama altyapısıyla desteklenecektir.

2028-2030 Dönemi (Orta Vade):

DESA, uzun vadeli sürdürülebilirlik stratejisinde tüm operasyonlarını düşük karbonlu bir yapıya dönüştürmeyi ve değer zinciri genelinde çevresel etkilerini asgariye indirmeyi hedeflemektedir. Bu kapsamda:

- **Karbon Nötrlük:** Çoğu operasyon için Kapsam 1 ve Kapsam 2 emisyonlarında karbon nötrlüğe ulaşmak, enerji verimliliği, yenilenebilir enerji kullanımı ve karbon dengeleme mekanizmalarıyla desteklenecektir.
- **Döngüsel Ekonomi Entegrasyonu:** Deri, kimyasal ve su yönetimi alanlarında döngüsel ekonomi ilkelerinin tam entegrasyonu sağlanarak üretim süreçlerindeki

atık ve hammadde kayıpları en aza indirilecek, yan ürün değerlendirme kapasitesi artırılacaktır.

- **İklim Dirençli Altyapı:** Enerji, su yönetimi ve atık geri kazanımı konularında iklim senaryolarına dayanıklı altyapı yatırımları tamamlanarak operasyonel süreklilik güvence altına alınacaktır.
- **Yenilenebilir Enerji ve Teknoloji Yatırımları:** Enerji tüketiminin %100'ünün yenilenebilir kaynaklardan sağlanması hedeflenmekte; bu süreçte enerji depolama sistemleri, ileri otomasyon ve dijital izleme çözümleri gibi yeni teknolojiler devreye alınacaktır.

2031 ve Sonrası (Uzun Vade):

2035 ve sonrasına uzanan uzun vadeli dönemde DESA Deri'nin önceliği, tüm değer zincirinde sıfır karbon yaklaşımını benimseyerek iklim dayanıklılığını artırmak, döngüsel ekonomi. uygulamalarını tam entegre etmek ve uluslararası sürdürülebilirlik standartlarıyla tam uyumlu bir iş modeli oluşturmaktır.

- **Sıfır Karbon Politikası ve Kapsam 3 Ayak İzi Azaltımı:** Üretim proseslerinden tedarik zincirine kadar tüm operasyonlarda “sıfır karbon” yaklaşımı benimsenerek Kapsam 3 emisyonlarında önemli ölçüde azaltım hedeflenmektedir. 2031 ve sonrasına yönelik olarak bu hedeflerin somutlaştırılması ve detaylandırılması planlanmaktadır. Bu doğrultuda tedarikçi iş birlikleri, yeşil lojistik uygulamaları ve düşük karbonlu malzeme kullanımına odaklanılacaktır.

2. STRATEJİ

- **Uluslararası Standartlarla Tam Uyum:** LWG (Leather Working Group), EUDR (AB Ormansızlaşma Düzenlemesi) ve AB karbon düzenlemeleri başta olmak üzere uluslararası mevzuatlara tam uyum sağlanacak; düzenli üçüncü taraf denetimleri kurumsal süreçlerin ayrılmaz bir parçası haline getirilecektir.
- **Döngüsel Ekonomi ve Zero Landfill:** Üretimden çıkan tüm yan ürünlerin döngüsel ekonomiye kazandırılması ve hiçbir atığın düzenli depolama alanlarına yönlendirilmemesi (“zero landfill”) hedeflenmektedir.
- **Şeffaf Ürün Etiketleme:** Uluslararası pazarda güven ve rekabet avantajı sağlamak amacıyla ürün bazında karbon, su ve kimyasal ayak izi etiketlemeleri standardize edilerek şeffaf biçimde paylaşılacaktır.

Temel Varsayımlar:

- AB iklim politikalarının (CBAM, EUDR, AB Karbon Standardı) planlandığı gibi kademeli olarak sıkılaşması; Türkiye’de ETS uygulamalarının doğrudan deri sektörünü kapsamayacağı, ancak enerji ve lojistik maliyetleri üzerinden dolaylı etkilerinin artacağı varsayılmaktadır.
- Türkiye ve tedarik bölgelerinde su stresi ve kuraklık risklerinin artması; su kaynaklarının daha kısıtlı hale gelmesi.
- Küresel moda ve deri sektöründe ürün izlenebilirliği, sürdürülebilirlik verisi ve kimyasal güvenlik

standartlarının zorunlu hale gelmesi; tedarikçilerin raporlama kapasitesinin artması.

- Uluslararası pazarda etik, düşük karbonlu ve geri dönüştürülmüş malzemeler içeren ürünlere talebin artması; şeffaf ürün etiketlemesinin rekabet avantajı sağlaması.
- Yenilenebilir enerji, enerji depolama, otomasyon, kimyasal izlenebilirlik ve atık geri dönüşüm teknolojilerinin maliyet etkin ve yaygın hale gelmesi.
- Yeşil finansman araçlarının (sürdürülebilir tahviller, yeşil krediler) artması ve uluslararası fonların dönüşüm yatırımlarını desteklemesi.
- Aşırı hava olaylarının, sıcaklık dalgalarının ve su baskınlarının lojistik ve üretim süreçlerinde daha fazla etkili olması; iklim dayanıklılığı yatırımlarının zorunlu hale gelmesi.
- Yönetimin sürdürülebilirlik hedeflerine güçlü desteğinin sürmesi; çalışan farkındalığının ve sektör içi iş birliklerinin artması.

RİSK YÖNETİMİ

3. RİSK YÖNETİMİ

3.1 İklim Risklerinin Belirlenmesi ve İzlenmesi

(TSRS-2 p.25a.i; TSRS-2 p.25a.v)

DESA, iklimle bağlantılı sürdürülebilirlik risklerini yıllık olarak düzenli olarak tanımlar ve izler. Bu kapsamda, operasyonel veriler (enerji, su, emisyon), sektörel trendler, düzenleyici değişiklikler (örn. CBAM, EUDR) ve paydaş talepleri taranır. Riskler, olasılık ve potansiyel etki kriterlerine dayalı olarak kaydedilmekte ve düzenli aralıklarla güncellenmektedir. İzleme süreci, sera gazı emisyon yoğunluğu, su tüketimi ve enerji verimliliği gibi performans göstergelerinin düzenli raporlanmasıyla desteklenmektedir.

3.2 İklim Risklerinin Değerlendirilmesi ve Önceliklendirilmesi

(TSRS-2 p.25a.ii–iv; TSRS-2 p.25c)

Tanımlanan iklim riskleri, olasılık ve etki kriterleri kullanılarak hem nitel hem de nicel yöntemlerle değerlendirilir. Bu değerlendirmede senaryo analizleri kritik rol oynar: Örneğin, IPCC’nin 1,5°C ve 4°C senaryoları altında Marmara bölgesindeki su stresi, enerji maliyetleri ve lojistik kesintileri modellenir. Bu analizler, kısa vadeli fiziksel risklerin (aşırı hava olayları, sel, sıcaklık dalgalanmaları) ve orta–uzun vadeli geçiş risklerinin (karbon fiyatlandırması, AB düzenlemeleri) etkilerini ortaya koyar. Risk skorlaması sonucunda, kritik riskler “önemli risk” kategorisine alınarak üst yönetime ve Yönetim Kurulu’na raporlanır. Böylece şirketin stratejik öncelikleriyle uyumlu risk azaltım planları hazırlanır.

3.3 Sürdürülebilirlik Risklerinin Belirlenmesi ve İzlenmesi

(TSRS-1 p.43-44)

DESA, sürdürülebilirlik risklerini belirlemek ve izlemek için bütüncül bir yaklaşım benimsemektedir. Bu çerçevede çevresel (su kirliliği, kimyasal uyum, atık yönetimi, biyoçeşitlilik), sosyal (iş sağlığı ve güvenliği, iş gücü yönetimi) ve yönetim (raporlama uyumluluğu, siber güvenlik, tedarik zinciri kesintileri) alanlarındaki riskler dikkate alınmaktadır. Tanımlanan bu riskler, sektör dinamikleri, düzenleyici gelişmeler, paydaş beklentileri ve operasyonel gözlemlerden elde edilen bilgiler ışığında düzenli olarak güncellenecektir.

Şirketimizin çok sayıda mağazadan oluşan yapısı ve manuel veri toplama uygulamaları, risk verilerinin doğrulanması ve konsolide edilmesini karmaşık hale getirmektedir. Bu nedenle veri yönetim süreçlerinin dijitalleştirilmesi amacıyla Azalt: ESG Software kullanılmaya başlanmış; önümüzdeki dönemde veri sağlayıcılarının büyük çoğunluğunun sisteme entegre edilmesiyle risk göstergelerinin izlenmesi daha sistematik, düzenli ve güvenilir bir yapıya kavuşturulacaktır.

3. RİSK YÖNETİMİ

3.4 İklim ve Sürdürülebilirlik Risklerinin Değerlendirilmesi ve Önceliklendirilmesi

(TSRS-1 p.43-44)

DESA'da sürdürülebilirlik risklerinin sistematik olarak değerlendirilmesi ve önceliklendirilmesine yönelik çalışmalar halen devam etmektedir. Risklerin olasılık, etki ve finansal yansımalarının analiz edilmesi için gerekli metodoloji ve araçların oluşturulması önümüzdeki raporlama dönemlerindetamamlanacaktır. Bu süreçte hem iklim kaynaklı fiziksel ve geçiş riskleri hem de çevresel, sosyal ve yönetim alanındaki diğer riskler dikkate alınacaktır.

Çalışmaların tamamlanmasıyla birlikte, sürdürülebilirlik riskleri önem derecelerine göre önceliklendirilerek Yönetim Kurulu'na raporlanacak ve şirketimizin finansal tablolarıyla doğrudan ilişkilendirilecektir. Böylece DESA, TSRS'nin öngördüğü şekilde risklerini sadece operasyonel açıdan değil, aynı zamanda finansal etkileriyle birlikte açıklayacaktır.

3.5 İklim ve Sürdürülebilirlik Fırsatlarının Belirlenmesi

(TSRS-2 p.25b)

Sürdürülebilirlik risklerine paralel olarak, fırsatlar da düzenli olarak analiz edilir. Örneğin, yenilenebilir enerji yatırımları, krom geri kazanım ünitesi fizibilitesi, deri atıklarının döngüsel ürünlere dönüştürülmesi gibi girişimler finansal ve operasyonel açıdan değerlendirilir. Bu fırsatlar, uzun vadeli stratejik plan ve yatırım programlarına entegre edilmektedir.

3.6 Süreçlerin Genel Risk Yönetimiyle Entegrasyonu

(TSRS-1 p.44a.ii; TSRS-2 p.25c)

DESA, sürdürülebilirlik risk ve fırsat yönetimini kurumsal risk yönetim sisteminin ayrılmaz bir parçası haline getirmiştir. Bulgular ve skorlar düzenli olarak İcra Kurulu ve Yönetim Kurulu'na raporlanır. Ayrıca, risk yönetimi çıktıları strateji ve bütçe planlamasına, tedarik zinciri yönetimine ve operasyonel süreçlere doğrudan entegre edilir. Böylece iklim riskleri, finansal ve operasyonel diğer risklerle birlikte tek bir kurumsal risk portföyünde değerlendirilir.

METRİKLER VE HEDEFLER

4. METRİKLER VE HEDEFLER

(TSRS-1 p.46; TSRS-2 p.29)

Bu bölümde, DESA'nın sürdürülebilirlikle ilgili risk ve fırsatlarını yönetmek üzere kullandığı temel performans göstergeleri ile stratejik sürdürülebilirlik hedefleri ve bunlara yönelik ilerleme durumu açıklanmaktadır. Şirketimiz, Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları (TSRS) çerçevesinde, her bir önemli sürdürülebilirlik konusu için ilgili metrikleri ve hedefleri şeffaf bir şekilde sunmayı amaçlamaktadır. Bu sayede paydaşlar, DESA'nın sürdürülebilirlik performansını ve geleceğe yönelik taahhütlerini açık bir şekilde izleyebilecektir.

Bu raporun “Metrikler ve Hedefler” bölümü kapsamında, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu’nun (KGK) 27 Aralık 2023 tarihli Kurul Kararı ile getirilen Geçici Madde 3 uyarınca sağlanan geçiş kolaylıklarından yararlanılmıştır. Bu kapsamda, 2024 raporlama döneminde yalnızca Kapsam 1 (doğrudan) ve Kapsam 2 (dolaylı) sera gazı emisyon verileri açıklanmıştır. Kapsam 3 emisyonlarına ilişkin veri toplama ve metodoloji oluşturma çalışmaları devam etmekte olup, bu verilerin ilerleyen raporlama dönemlerinde açıklanması planlanmaktadır.

4. METRİKLER VE HEDEFLER

4.1 Metrikler ve Hedefler Açıklamalarının Amacı

(TSRS-1 p.46a; TSRS-1 p.49; TSRS-2 p.24)

DESA, sürdürülebilirlik stratejisi kapsamında belirlenen risk ve fırsatlara ilişkin performansını ölçmek ve bu alanlardaki ilerlemeyi takip etmek için çeşitli metrikler tanımlamıştır. Bu metrikler, şirketimizin çevresel ve sosyal etkilerini nicel ve/veya nitel olarak ortaya koyan göstergelerdir. Belirlenen her bir göstergenin ardında, ilgili risk veya fırsatın yönetimine dair bir amaç bulunmakta; böylece paydaşlar şirketimizin sürdürülebilirlik performansını somut verilerle değerlendirebilmektedir. Metrikler ve Hedefler bölümünün amacı, söz konusu göstergeler ve hedefler üzerinden DESA'nın sürdürülebilirlik yol haritasını görünür kılmak; performansımızı sürekli iyileştirmek üzere katettiğimiz mesafeyi ortaya koymaktır.

4. METRİKLER VE HEDEFLER

4.2 Risk ve Fırsatlar Bazında Temel Metrikler

(TSRS-1 p.46b; TSRS-1 p.55a)

Metrik	Metrik Birimi	Değer	Referans
Kapsam 1 Emisyonları	tCO2e	1.056,53	TSRS-2 p.29(a)(i)(1)
Kapsam 2 (Lokasyona-Dayalı) Emisyonları	tCO2e	2.732,81	TSRS-2 p.29(a)(i)(2) ve p.29(a)(v); B30-B31
Kapsam 2 (Pazara-Dayalı) Emisyonları	tCO2e	2.732,81	TSRS-2 p.29(a)(i)(2) ve p.29(a)(v); B30-B31
Yenilenebilir Enerji Oranı (Düzce Fabrika)	%	61,99	TSRS-1 p.74; TSRS-2 p.34–36
Yenilenebilir Enerji Oranı (Çorlu Fabrika)	%	39,02	TSRS-1 p.74; TSRS-2 p.34–36
Enerji Tüketimi	kWh	6.182.824,217	TSRS-1 p.74; TSRS-2 p.29(d)

Tablo 7: Risk ve Fırsatlar Bazında Temel Metrikler

4. METRİKLER VE HEDEFLER

4.3 Sera Gazı Emisyonlarının Hesaplanma Yöntemi

(TSRS-2 p.29a.i–iv, p.29a.iii.1–3, TSRS 2 B20-B21)

DESA, sera gazı emisyonlarını Sera Gazı Protokolü (GHG Protocol) metodolojisine uygun biçimde CO₂, CH₄, N₂O, HFC, PFC, SF₆ ve NF₃ gazlarının etkilerini CO₂ eşdeğerine dönüştürerek hesaplamakta ve raporlamaktadır. Şirket, farklı sera gazlarının iklim üzerindeki etkilerini ölçmek için IPCC'nin 100 yıllık Küresel Isınma Potansiyeli (GWP100) katsayılarını kullanmaktadır (TSRS 2 B20-B21).

DESA, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yürütülen herhangi bir zorunlu ulusal sera gazı izleme, raporlama ve doğrulama (MRV) yükümlülüğüne tabi değildir. Bu rapor kapsamındaki sera gazı emisyon hesaplamaları ve açıklamaları, TSRS 2 standardı çerçevesinde hazırlanmıştır (TSRS 2 B25).

(TSRS 2 B22-B29)

- **Kapsam 1 Emisyonları (Doğrudan):** Tesislerde kullanılan yakıtlar (ör. doğal gaz, fuel-oil) ve şirket araç filosundan kaynaklanan doğrudan emisyonlar dikkate alınmaktadır. Hesaplamalarda IPCC (2006 Guidelines, 2019 Refinement) tarafından yayımlanan emisyon faktörleri kullanılmaktadır.
- **Kapsam 2 Emisyonları (Dolaylı):** Satın alınan elektrik tüketiminden kaynaklanan dolaylı emisyonlar hesaplanmaktadır. Bu kapsamda, T.C.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından yayımlanan ulusal elektrik şebekesi emisyon faktörü kullanılmaktadır. Kapsam 2 emisyonları hem konum bazlı (grid emisyon faktörü ile) hem de piyasa bazlı (sözleşmeye dayalı yenilenebilir enerji alımları mevcutsa) yöntemlerle raporlanmaktadır (TSRS 2 p.29a.v).

Raporlama İlkeleri:

(TSRS-2 p.29a.i–iv, p.29a.iii.1–3, B20-23,26)

- Kapsam 1 ve Kapsam 2 sera gazı emisyonları, Sera Gazı Protokolü – Kurumsal Muhasebe ve Raporlama Standardı çerçevesinde operasyonel kontrol prensibi esas alınarak hesaplanmıştır. Bu kapsamda, sera gazı envanteri, faaliyetlerin çevresel etkilerini bütüncül biçimde ele alan metodolojik bir çerçeveye oluşturulmuştur (TSRS-2 p.29a.iv).
- Kapsam 1 ve 2 emisyonları metrik ton CO₂e cinsinden ayrı ayrı açıklanmaktadır. Kapsam 2 emisyonları, lokasyona dayalı ve pazara dayalı yaklaşımlar esas alınarak ayrı biçimde raporlanmıştır (TSRS-2 p.29a.v).
- Değer zincirine ilişkin Kapsam 3 emisyonları henüz raporlanmamaktadır. TSRS tarafından öngörülen ilk raporlama dönemi muafiyetinden faydalanılmakta olup, gelecek dönemlerde Kapsam 3 emisyonlarının hesaplanması ve açıklanması için veri toplama ve metodoloji geliştirme çalışmaları başlatılmıştır.

- Emisyon ölçümleri, Sera Gazı Protokolü (GHG Protocol) metodolojisine uygun olarak yapılmaktadır. Ölçüm yaklaşımı doğrudan faaliyet verilerine dayanır; kullanılan varsayımlar raporda açıkça belirtilmektedir (TSRS 2 B26).

Emisyon Ölçümünde Karşılaşılan Zorluklar ve Ölçüm Belirsizliği

(TSRS-2 p.29a.i–iv, p.29a.iii.1–3, TSRS 2 B20-B21)

Şirketimizin çok sayıda mağazadan oluşan yapısı, faaliyet verilerindeki çeşitlilik ve halen büyük ölçüde manuel veri toplama yöntemlerinin kullanılması, veri doğrulama, kontrol ve konsolidasyon süreçlerinin daha uzun ve karmaşık hale gelmesine neden olmaktadır. Bu nedenle veri yönetim süreçlerinin dijitalleştirilmesi ve otomasyon kapasitesinin artırılması için Azalt: ESG Software kullanılmaya başlanmıştır. Emisyon hesaplamalarında faaliyet verisi temelli yaklaşımlar kullanılmaktadır. Yakıt tüketimi, elektrik faturaları ve üretim miktarlarına ilişkin veriler, Azalt: ESG Software'de sistematik olarak toplanmakta ve ilgili emisyon faktörleriyle çarpılarak hesaplamalar gerçekleştirilmektedir. Kullanılan varsayımlar, emisyon faktörleri ve veri kaynakları her raporlama döneminde güncellenmekte ve raporda şeffaf biçimde açıklanmaktadır (TSRS 2 p.29a.iii.1–3).

Önümüzdeki yıllarda mağazalarda yer alan veri sağlayıcılarının da bu yazılıma entegre edilmesi planlanmakta olup, böylece emisyon verilerinin toplanması daha sistematik, güvenilir ve izlenebilir bir yapıya kavuşturulacaktır.

4. METRİKLER VE HEDEFLER

4.4 İklim ve Sürdürülebilirlik Açıklama Konuları ve Metrikler

(TSRS 2 – Sektör Bazlı Uygulanmasına İlişkin Rehber, CG-AA-440a.3)

DESA'nın üretim süreçlerinde en kritik öncelikli hammadde, ham ve yarı mamul deri tedarikidir. Şirket, bu tedarik sürecinde başlıca çevresel faktörleri (su kullanımı, kimyasal yönetimi, atık ve emisyonlar) ve sosyal faktörleri (hayvan refahı, izlenebilirlik, tedarikçi çalışma koşulları) titizlikle değerlendirmektedir. Bu faktörler, kaynak bulma süreçlerini etkileyebilecek temel risk unsurları arasında yer almakta olup, özellikle Avrupa Birliği EUDR düzenlemesi, REACH ve ZDHC uyumu açısından şirketin iş modeli için kritik öneme sahiptir. Bu çerçevede, ham ve yarı mamul deri tedarik zincirinde sertifikalı tedarikçilerle çalışmak, LWG Altın Sertifikası'na sahip tedarikçileri tercih etmek ve düzenli tedarikçi denetimleri gerçekleştirmek, DESA'nın risk azaltım stratejilerinin temel unsurları olarak öne çıkmaktadır.

Standarda Bazında, Sertifikalı Miktar				
Öncelikli Ham Madde (Adı)	Satın Alınan Miktar (Metrik Ton)	Sertifikasyon/Standart ve İlişkili Tartışma	Onaylanan Miktar	Referans
Ham Deri Küçükbaş	2.685,45	Kesimhaneden Tedarik	2.685,45	TSRS 2 – Sektör Bazlı Rehber, CG-AA-440a.4
Yarı Mamül (Kromlu) Deri Büyükbaş	56,27	LWG Onaylı (Sertifikalı) Tüccar	56,27	TSRS 2 – Sektör Bazlı Rehber, CG-AA-440a.4

Tablo 8: Sürdürülebilirlik Açıklama Konuları ve Metrikler

4. METRİKLER VE HEDEFLER

4.5 TSRS 2 Ek Cilt-1 Kapsamında Faaliyet Metrikleri

(TSRS 2 – Sektör Bazlı Uygulanmasına İlişkin Rehber, CG-AA-000.A, TSRS 2 p32)

Faaliyet Metriği	Metrik Birimi	Değer	Referans
Kademe 1 tedarikçilerinin sayısı (Saraciye Tedarikçileri)	Adet	320	TSRS 2 – Sektör Bazlı Rehber, CG-AA-000.A
Kademe 1 dışındaki tedarikçilerinin sayısı (Deri Tedarikçileri)	Adet	2	TSRS 2 – Sektör Bazlı Rehber, CG-AA-000.A

Tablo 9: Faaliyet Metriği

(TSRS 2 B65)

Desa Deri, iklimle ilgili metriklerle ilişkin açıklamalarını hazırlarken, iklimle bağlantılı risk ve fırsatların etkilerini iş modeli, coğrafi konum, tesis türü ve değer zinciri genelinde değerlendirmiştir. Bu kapsamda, üretim ve tedarik süreçlerinde ortaya çıkabilecek iklim kaynaklı fiziksel ve geçiş risklerinin şirketimizin finansal durumu, performansı ve nakit akışları üzerindeki potansiyel etkileri dikkate alınmıştır. Şirketimiz, değer zincirinde iklimle bağlantılı risklerin yoğunlaştığı alanları belirlemekte; coğrafi konumlar, tesisler ve varlık türleri üzerinden yapılan analizleri iş modeline entegre etmeyi

planlamaktadır. Ayrıca, risk ve fırsatların etkilerinin gerçekleşmesinin makul ölçüde beklenebileceği zaman dilimleri de değerlendirme sürecine dahil edilmektedir.

Sektör bazlı metriklerin uygulanabilirliği analiz edilmiş; TSRS 2-Ek Cilt-1 Giyim Eşyaları, Aksesuar ve Ayakkabı, Bot, Terlik, vb. sektörüne özgü göstergeler esas alınmış ve bu metriklerin ilgili açıklamalarda referans olarak kullanılması sağlanmıştır.

Desa Deri, TSRS 2 B65 paragrafında tanımlanan ilkelere

uygun olarak, açıklanan çevresel göstergeler ile finansal tablolar arasında makul bir ilişki kurmayı; kullanılan veri kaynaklarının tutarlılığını, şeffaflığını ve doğrulanabilirliğini güçlendirmeyi planlamaktadır. Bu yaklaşımla, iklimle ilgili raporlamanın yalnızca çevresel performansı değil, aynı zamanda şirketin finansal dayanıklılığını da yansıtan bütüncül bir yapıya ulaşması hedeflenmektedir.

İklimle İlgili Geçiş Risklerine Karşı Kırılgan Varlıklar

(TSRS-2 p.29b)

DESA, iklimle ilgili risk ve fırsatların şirket faaliyetleri üzerindeki olası etkilerini anlamak amacıyla bir önemlilik değerlendirmesi yapmıştır. Bu çalışma kapsamında, kısa ve orta vadede iklimle ilgili geçiş risklerine karşı kırılgan varlıklar tespit edilmemiştir. Bununla birlikte, iklim risk analizlerinin sürekli güncellenen yapısı gereği, kırılgan varlıkların tespiti ve değerlendirilmesi düzenli olarak yeniden ele alınacaktır.

İklimle İlgili Fiziksel Risklere Karşı Kırılgan Varlıklar

(TSRS-2 p.29c)

DESA, iklimle ilgili risk ve fırsatların şirket faaliyetleri üzerindeki olası etkilerini anlamak amacıyla bir önemlilik değerlendirmesi yapmıştır. Bu çalışma kapsamında, kısa ve orta vadede iklimle ilgili fiziksel risklere karşı kırılgan varlıklar tespit edilmemiştir. Bununla birlikte, iklim risk analizlerinin sürekli güncellenen yapısı gereği, kırılgan varlıkların tespiti ve değerlendirilmesi düzenli olarak yeniden ele alınacaktır.

İklimle İlgili Fırsatlar

(TSRS-2 p.29d)

DESA, 2024 yılı içerisinde 641,25 kWp kurulu güce sahip bir güneş enerjisi santralini (GES) devreye almıştır. Bu yatırımın karar sürecinde, yalnızca enerji maliyetlerinin azaltılması değil, aynı zamanda iklim hedeflerine sağlanacak katkı da dikkate alınmıştır. Yatırımın yaklaşık 25 yıllık bir yaşam döngüsü boyunca faaliyet göstermesi öngörülmekte olup, şirketin elektrik ihtiyacının bir bölümünü yenilenebilir kaynaklardan karşılaması ve yıllık bazda doğrudan sera gazı emisyonlarını azaltması beklenmektedir.

Sermaye Dağıtımı

(TSRS-2 p.29e)

Şirketimiz, 2024 yılı içerisinde herhangi bir sürdürülebilir finans ürünü kullanmamıştır. Ancak 2024 yılında gerçekleştirilen sera gazı emisyon hesaplamaları ve ilk TSRS raporlaması sonrasında, ulusal taksonomiye uyumlu veri takibinin başlatılması ve sürdürülebilir finansman araçlarının değerlendirilmesi planlanmaktadır. 2024 yılında, enerji ve elektrik maliyetlerini azaltmak ve emisyon performansını iyileştirmek amacıyla 641,25 kWp kurulu güce sahip bir güneş enerjisi santrali (GES) yatırımı gerçekleştirilmiştir. Söz konusu yatırımın toplam maliyeti yaklaşık 21 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiş, finansman sürecinde şirket özkaynakları kullanılmıştır.

4. METRİKLER VE HEDEFLER

İç Karbon Fiyatları

(TSRS-2 p.29f.i–ii)

DESA, mevcut raporlama döneminde herhangi bir iç karbon fiyatlandırma mekanizması uygulamamaktadır. Şirketin yatırım kararları, senaryo analizleri veya transfer fiyatlaması süreçlerinde henüz karbon fiyatı kullanılmamaktadır. Bununla birlikte, AB Sınırda Karbon Düzenlemesi (CBAM) gibi düzenlemeler ve küresel piyasalarda karbon maliyetlerinin giderek önem kazanması doğrultusunda, ilerleyen dönemlerde iç karbon fiyatlandırmasının şirketin karar alma süreçlerine dahil edilmesi olasılığı değerlendirilmektedir. Bu alandaki gelişmeler, izleyen raporlama dönemlerinde şeffaf biçimde kamuoyu ile paylaşılacaktır.

Ücretlendirme ile Bağlantı

(TSRS-1 p.49–50; TSRS-2 p.34–36)

Şirketimiz, mevcut durumda üst düzey yönetici ücretlendirmesi ile iklim veya sürdürülebilirlik performans metrikleri arasında doğrudan bir bağ kurmamaktadır. Sürdürülebilirlik hedeflerinin yönetim performans değerlendirmelerine entegrasyonu, önümüzdeki dönemde planlanan gelişim alanları arasında yer almaktadır. İlerleyen yıllarda, enerji verimliliği, emisyon azaltımı ve tedarik zinciri sürdürülebilirliği gibi göstergelerin yönetici performans kriterlerine dahil edilmesi ve bu kapsamda ücretlendirme politikalarına yansıtılması hedeflenmektedir.

Hedefler

(TSRS-2 p.29f.i–ii)

DESA, sürdürülebilirlik performansını geliştirmek amacıyla kritik çevresel, sosyal ve yönetim göstergelerini düzenli olarak takip etmektedir. Bu kapsamda şirketimiz, sera gazı emisyonları, enerji tüketimi, yenilenebilir enerji oranı, su kullanımı, kimyasal tüketimi, atık yönetimi, iş sağlığı ve güvenliği göstergeleri ve tedarik zinciri izlenebilirliği gibi metrikleri izlemekte, ancak henüz bu metrikler için kapsamlı ve sayısallaştırılmış hedefler tanımlanmamıştır. Bunun başlıca nedeni, şirketin sera gazı ve sürdürülebilirlik verilerinin ilk kez kapsamlı ve standartlara uyumlu şekilde derleniyor olmasıdır. Kapsamlı veri tabanı oluşturma sürecinin tamamlanmasıyla birlikte, önümüzdeki raporlama dönemlerinden itibaren ölçülebilir, gerçekçi ve ulaşılabilir hedeflerin belirlenmesi ve paydaşlarla paylaşılması planlanmaktadır. Bu hedefler; kısa, orta ve uzun vadeli olacak şekilde kurgulanacaktır. Şirketimiz, gelecek yıllarda bu hedefleri baz yıl, zaman ufku, ara hedefler ve ilerleme raporlamasıyla birlikte açıklayacak ve hedeflerde yapılacak revizyonların gerekçelerini şeffaf biçimde paylaşacaktır.

MUHAKEMELER

5. MUHAKEMELER

TSRS 1 - 74 uyarınca:

DESA, TSRS-1 ve TSRS-2 kapsamında sürdürülebilirlik açıklamalarını hazırlarken çeşitli muhakemelere başvurmuştur. Bu muhakemeler, hem raporlamanın kapsamını hem de kullanılan metodolojilerin güvenilirliğini doğrudan etkilemektedir.

- Organizasyonel Kapsam: Şirketimiz, sera gazı emisyonları ve diğer sürdürülebilirlik metriklerini konsolide eden tüm tesisler ve mağazaları raporlamaya dahil etmiştir.
- Kapsam 3 Emisyonları: İlk raporlama dönemi için TSRS'de öngörülen muafiyetten faydalanılmış; bu nedenle Kapsam 3 emisyonları henüz açıklanmamıştır. Ancak 2025 yılından itibaren veri toplama ve metodoloji geliştirme süreçleri tamamlanarak, Kapsam 3 açıklamalarının finansal tablolarla bağlantılı şekilde sunulması planlanmaktadır.
- Veri Toplama ve Konsolidasyon: Şirketimizin çok sayıda mağazadan oluşan yapısı ve manuel veri toplama süreçleri nedeniyle, veri doğrulama ve konsolidasyon süreçleri karmaşık hale gelmektedir. Bu zorluğu gidermek amacıyla 2024 itibarıyla Azalt: ESG Software kullanılmaya başlanmış; gelecek dönemlerde mağazalardaki veri sağlayıcılarının sisteme entegre edilmesiyle veri kalitesinin artırılması hedeflenmiştir.

Metodoloji ve Varsayımlar:

- Kapsam 1 emisyon hesaplamalarında IPCC emisyon faktörleri,

- Kapsam 2 için T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı grid emisyon faktörü,
- Su ve kimyasal kullanımı için sektör bazlı rehber metrikleri,

kullanılmıştır. Varsayımlar ve hesaplama yaklaşımları, raporlama döneminde güncellendiğinde gerekçeleriyle birlikte açıklanacaktır.

Hedefler: Şirketimiz, sera gazı emisyonları, enerji tüketimi, su kullanımı, kimyasal yönetimi, atık geri dönüşümü, iş sağlığı ve güvenliği ve tedarik zinciri izlenebilirliği gibi metrikleri takip etmektedir. Ancak henüz resmi ve sayısallaştırılmış hedefler tanımlanmamıştır. İlerleyen dönemlerde, ulaşılabilir hedeflerin belirlenmesi ve bu hedeflerin kamuoyuyla şeffaf biçimde paylaşılması planlanmaktadır.

Bu muhakemeler, DESA'nın sürdürülebilirlik raporlamasında şeffaflığı artırmak ve TSRS standartlarına uyum sağlamak için yapılan metodolojik ve organizasyonel seçimleri ortaya koymaktadır.

TSRS UYUM TABLOSU

Yönetişim

TSRS Referansı	Açıklama	Bölüm Referansı
TSRS 1 p26	Yönetişim açıklamalarının amacı — sürdürülebilirlik risk ve fırsatlarını izleme, yönetme ve denetleme süreçlerini açıklama	1.1 Yönetişim Açıklamalarının Amacı
TSRS 1 p27a	Gözetimden sorumlu organların/kişilerin belirlenmesi, sorumlulukları, yetkinlikleri ve süreçlere katılımı	1.2 DESA Deri Sürdürülebilirlik Risk/Fırsat Gözetimi Organları
TSRS 1 p27a.ii	Uygun beceri ve yetkinliklere sahip olup olmadıklarına nasıl karar verildiği	1.2 DESA Deri Sürdürülebilirlik Risk/Fırsat Gözetimi Organları
TSRS 1 p27a.iv	Organların/kişilerin strateji, işlemler, risk yönetimi süreçlerini denetlerken sürdürülebilirlik risk ve fırsatlarını nasıl dikkate aldıkları	1.2 DESA Deri Sürdürülebilirlik Risk/Fırsat Gözetimi Organları
TSRS 1 p27a.v	Performans metriklerinin ücretlendirme politikasına nasıl dahil edildiği ve hedeflere ilerlemenin nasıl izlendiği	1.2 DESA Deri Sürdürülebilirlik Risk/Fırsat Gözetimi Organları
TSRS 1 p27b	Yönetişim süreçlerinde yönetimin rolü	1.3 Sürdürülebilirlik Konularında Yönetimin Rolü
TSRS 1 p27b.i	Yönetimin kontrol ve prosedürler kullanıp kullanmadığı ve bunların diğer iç fonksiyonlarla nasıl bütünleştirildiği	1.3 Sürdürülebilirlik Konularında Yönetimin Rolü
TSRS 1 p27b.ii	Yönetimin kontrol ve prosedürler kullanıp kullanmadığı ve bunların diğer iç fonksiyonlarla nasıl bütünleştirildiği	1.3 Sürdürülebilirlik Konularında Yönetimin Rolü
TSRS 2 p5	Yönetişim açıklamalarının amacı — iklim risk ve fırsatlarını izlemek, yönetmek ve denetlemek için kullanılan yönetim süreçlerini açıklama	1.1 Yönetişim Açıklamalarının Amacı
TSRS 2 p6	İklim gözetiminden sorumlu organlar/kişiler ve yönetimin iklim konusundaki rolü	1.4 İklim Risk ve Fırsatları için Yönetim Yapısı
TSRS 2 p6a.i	İklim sorumluluklarının görev tanımı, yetki belgesi veya politikalara nasıl yansıtıldığı	1.2 DESA Deri Sürdürülebilirlik Risk/Fırsat Gözetimi Organları
TSRS 2 p6a.ii	Organların iklim konusunda uygun beceri ve yetkinliklere sahip olup olmadıklarına nasıl karar verildiği	1.2 DESA Deri Sürdürülebilirlik Risk/Fırsat Gözetimi Organları
TSRS 2 p6a.v	İklim hedeflerinin belirlenmesi, ilerlemenin izlenmesi, performans metriklerinin ücretlendirmeye dahil edilmesi	1.2 DESA Deri Sürdürülebilirlik Risk/Fırsat Gözetimi Organları
TSRS 2 p6b	Görevin yönetim seviyesinde pozisyon/komiteye devredilip devredilmediği ve gözetimin nasıl yapıldığı	1.3 Sürdürülebilirlik Konularında Yönetimin Rolü
TSRS 2 p6b.i	Yönetimin iklim gözetimini desteklemek için kontrol ve prosedürler kullanıp kullanmadığı	1.3 Sürdürülebilirlik Konularında Yönetimin Rolü

Strateji

TSRS Referansı	Açıklama	Bölüm Referansı
TSRS 1 p28	Strateji açıklamalarının amacı — sürdürülebilirlik risk ve fırsatlarını yönetmek için kullanılan stratejik yaklaşımı açıklama	2.1 Strateji Açıklamalarının Amacı
TSRS 1 p29	Risk ve fırsatlar, iş modeli ve değer zinciri üzerindeki etkiler, strateji ve karar alma, finansal etkiler, dirençlilik	2.2 İklimle ve Sürdürülebilirlik ile İlgili Risk ve Fırsatlar
TSRS 1 p30	Risk ve fırsatların tanımı, etki gerçekleşme zaman dilimleri (kısa-orta-uzun vade), dönemlerin tanımı	2.2 İklimle ve Sürdürülebilirlik ile İlgili Risk ve Fırsatlar
TSRS 1 p32	İş modeli ve değer zinciri — risk ve fırsatların etkilerinin tanımı ve yoğunlaşma noktaları (coğrafi alan, tesis, varlık türü)	2.5 İş Modeli ve Değer Zinciri Etkileri
TSRS 1 p33	Strateji ve karar alma — risk ve fırsatlara nasıl karşılık verildiği, ilerleme ve ödünleşimler	2.5 İş Modeli ve Değer Zinciri Etkileri
TSRS 1 p41	İşletmenin stratejisi ve iş modelinin sürdürülebilirlik risklerine karşı dirençliliğinin değerlendirilmesi	2.4 Dirençlilik
TSRS 1 p42	Dirençlilik — diğer TSRS'ler senaryo analizi gerekliliği ve dirençlilik açıklamaları hakkında rehberlik	2.4 Dirençlilik
TSRS 2 p8	Strateji açıklamalarının amacı — iklim risk ve fırsatlarını yönetmek için kullanılan stratejik yaklaşımı açıklama	2.1 Strateji Açıklamalarının Amacı
TSRS 2 p10	İklim risk ve fırsatlarının tanımı, fiziksel mi geçiş riski mi olduğu, zaman dilimleri ve dönem tanımları	2.2 İklimle ve Sürdürülebilirlik ile İlgili Risk ve Fırsatlar
TSRS 2 p13	İş modeli ve değer zinciri — iklim risk ve fırsatlarının mevcut ve öngörülen etkileri ve yoğunlaşma noktaları	2.5 İş Modeli ve Değer Zinciri Etkileri
TSRS 2 p14	Strateji ve karar alma — iklim risk ve fırsatlara nasıl karşılık verildiği, geçiş planı, hedefler, kaynak sağlama	2.5 İş Modeli ve Değer Zinciri Etkileri
TSRS 2 p15	İklim geçiş planı — düşük karbonlu ekonomiye geçiş planının açıklanması (varsa)	2.2 İklimle ve Sürdürülebilirlik ile İlgili Risk ve Fırsatlar
TSRS 2 p16	İklim geçiş planının içeriği — hedefler, kaldıraç noktaları, etkiler, kaynaklar, karbon ofsetleri	2.2 İklimle ve Sürdürülebilirlik ile İlgili Risk ve Fırsatlar
TSRS 2 p22a.i	İklim fırsatlarının finansal tablolarda raporlanan tutarlar üzerindeki etkisi (cari dönem)	2.4 Dirençlilik
TSRS 2 p22b.i	İklim fırsatlarının gelecek dönem finansal tabloları üzerindeki beklenen etkileri	2.4 Dirençlilik

Strateji

TSRS Referansı	Açıklama	Bölüm Referansı
TSRS 2 p22b.ii	İklim fırsatlarının gelecek dönem finansal tabloları üzerindeki beklenen etkileri	2.4 Dirençlilik
TSRS 2 p22b.iii	İklim risklerine karşı dirençlilik için nasıl uyarlanacağı ve geçiş planının stratejiyle nasıl değişeceği	2.4 Dirençlilik
TSRS 2 p23	İklim dirençliliği değerlendirmesi — kullanılan senaryo analizinin açıklanması	2.4 Dirençlilik
TSRS 2 p25	İklim risk ve fırsatları yönetim süreçleri — belirleme, değerlendirme, önceliklendirme, izleme ve entegrasyon	2.3 Senaryo Analizi (TSRS 2 Kapsamında)
TSRS 1 B11	İnsan kaynakları metrikleri — işgücü bileşimi, çeşitlilik, çalışan memnuniyeti gibi sosyal metriklere ilişkin uygulama rehberi	2.3 Senaryo Analizi (TSRS 2 Kapsamında)
TSRS 2 B2a	Fiziksel riskler — akut (aşırı hava olayları) ve kronik (iklim kalıplarındaki uzun vadeli değişimler) fiziksel risklerin tanımı	2.3 Senaryo Analizi (TSRS 2 Kapsamında)
TSRS 2 B2b	Geçiş riskleri — politik, yasal, teknolojik, pazar ve itibar riskleri gibi düşük karbonlu ekonomiye geçiştten kaynaklanan riskler	2.3 Senaryo Analizi (TSRS 2 Kapsamında)
TSRS 2 B14	İklim dirençliliği değerlendirmesi — asli kullanıcıların işletmenin risk ve fırsatları yönetme kapasitesini anlamasını sağlama	2.4 Dirençlilik
TSRS 2 B16	İklim dirençlilik değerlendirmesinin parametreleri ve varsayımları (senaryo seti, zaman ufku, varlık/faaliyet kapsamı)	2.4 Dirençlilik
TSRS 2 B17	Senaryo analizinin sonuçları ve dirençliliğe ilişkin içgörüler	2.3 Senaryo Analizi (TSRS 2 Kapsamında)
TSRS 2 B18	İklim geçiş planına ilişkin açıklamalar ve rehberlik	2.4 Dirençlilik

Risk Yönetimi

TSRS Referansı	Açıklama	Bölüm Referansı
TSRS 1 p43	Risk yönetimi açıklamalarının amacı — risk ve fırsatları belirleme, değerlendirme, önceliklendirme, izleme süreçlerini açıklama	3.3 Sürdürülebilirlik Risklerinin Belirlenmesi ve İzlenmesi 3.4 İklim ve Sürdürülebilirlik Risklerinin Değerlendirilmesi ve Önceliklendirilmesi
TSRS 1 p44	Risk yönetimi — süreçler, girdiler, parametreler, senaryo analizi, değerlendirme, önceliklendirme, izleme, entegrasyon	3.3 Sürdürülebilirlik Risklerinin Belirlenmesi ve İzlenmesi 3.4 İklim ve Sürdürülebilirlik Risklerinin Değerlendirilmesi ve Önceliklendirilmesi
TSRS 1 p44a.ii	İşletmenin risk ve fırsatları belirlemek için senaryo analizi kullanıp kullanmadığı ve nasıl kullandığı	3.6 Süreçlerin Genel Risk Yönetimiyle Entegrasyonu
TSRS 2 p25a.i	İşletmenin kullandığı girdiler ve parametreler (veri kaynakları, operasyonların kapsamı)	3.1 İklim Risklerinin Belirlenmesi ve İzlenmesi
TSRS 2 p25a.ii	İklim risklerini belirlemek için iklim senaryo analizi kullanıp kullanmadığı ve nasıl kullandığı	3.2 İklim Risklerinin Değerlendirilmesi ve Önceliklendirilmesi
TSRS 2 p25a.iv	İklim risklerinin nasıl izlendiği	3.2 İklim Risklerinin Değerlendirilmesi ve Önceliklendirilmesi
TSRS 2 p25a.v	İklim risklerinin nasıl izlendiği	3.2 İklim Risklerinin Değerlendirilmesi ve Önceliklendirilmesi
TSRS 2 p25b	İklim fırsatlarını belirleme, değerlendirme, önceliklendirme, izleme süreçleri ve senaryo analizi kullanımı	3.5 İklim ve Sürdürülebilirlik Fırsatlarının Belirlenmesi
TSRS 2 p25c	İklim risk ve fırsat süreçlerinin genel risk yönetimi sürecine nasıl entegre edildiği ve bilgilendirdiği	3.2 İklim Risklerinin Değerlendirilmesi ve Önceliklendirilmesi 3.6 Süreçlerin Genel Risk Yönetimiyle Entegrasyonu

Metrikler ve Hedefler

TSRS Referansı	Açıklama	Bölüm Referansı
TSRS 1 p46	Her risk ve fırsat için zorunlu metrikler ve hedeflere yönelik ilerleme metrikleri	4. Metrikler ve Hedefler
TSRS 1 p46a	İlgili TSRS tarafından zorunlu kılınan metrikler	4.1 Metrikler ve Hedefler Açıklamalarının Amacı
TSRS 1 p46b	İşletmenin risk/fırsatı ve hedeflere yönelik ilerlemeyi ölçmek ve izlemek için kullandığı metrikler	4.2 Risk ve Fırsatlar Bazında Temel Metrikler
TSRS 1 p49	TSRS dışı bir kaynaktan alınan metrik için kaynağın ve metriğin belirlenmesi	4.1 Metrikler ve Hedefler Açıklamalarının Amacı
TSRS 1 p55a	Risk ve fırsatları belirlerken SASB Standartlarındaki açıklama konularına atıfta bulunma ve uygulanabilirliği değerlendirme	4.2 Risk ve Fırsatlar Bazında Temel Metrikler
TSRS 2 p24	İklim risk ve fırsatları belirleme, değerlendirme, önceliklendirme, izleme süreçleri	4.1 Metrikler ve Hedefler Açıklamalarının Amacı
TSRS 2 p29	Metrikler — sektörler arası metrik kategorileri (sera gazı emisyonları, geçiş ve fiziksel riskler, fırsatlar, sermaye dağılımı, karbon fiyatı, ücretlendirme)	4. Metrikler ve Hedefler
TSRS 2 p29a.i-iv	Sera gazı emisyonları — Kapsam 1, 2, 3 mutlak brüt emisyonların CO2 eşdeğeri olarak açıklanması, ölçüm yöntemi, ayrıştırma	4.3 Sera Gazı Emisyonlarının Hesaplanma Yöntemi
TSRS 2 p29a.v	Kapsam 2 için lokasyona-dayalı emisyonlar ve sözleşmeye dayalı emisyonlar hakkında bilgi	4.3 Sera Gazı Emisyonlarının Hesaplanma Yöntemi
TSRS 2 p29b	İklimle ilgili geçiş risklerine, fiziksel risklere, fırsatlara, sermaye yatırımlarına ve harcamalarına ilişkin metrikler	4.3 Sera Gazı Emisyonlarının Hesaplanma Yöntemi
TSRS 2 p29c	İklimle ilgili fiziksel risklere karşı kırılgan varlıkların veya faaliyetlerin miktarı ve yüzdesine ilişkin metrikler	4.3 Sera Gazı Emisyonlarının Hesaplanma Yöntemi
TSRS 2 p29d	İklimle ilgili fırsatlarla uyumlu hâle getirilmiş varlıkların veya faaliyetlerin miktarı ve yüzdesine ilişkin metrikler	4.3 Sera Gazı Emisyonlarının Hesaplanma Yöntemi
TSRS 2 p29e	Ücretlendirme ve teşviklerde iklim metriklerinin rolünü gösteren metrikler	4.3 Sera Gazı Emisyonlarının Hesaplanma Yöntemi
TSRS 2 p29a.iii.1-3	Kapsam 3 emisyonları — dahil edilen kategoriler ve finanse edilen emisyonlar	4.3 Sera Gazı Emisyonlarının Hesaplanma Yöntemi
TSRS 2 p32	Sektör bazlı metrikler — sektördeki iş modelleri, faaliyetler veya katılımı karakterize eden metrikler, TSRS 2 Sektör Bazlı Rehber’e atıf	4.5 TSRS 2 Ek Cilt-1 Kapsamında Faaliyet Metrikleri
TSRS 2 p34	Her hedefin belirlenmesi, gözden geçirilmesi ve ilerlemenin izlenmesi yaklaşımı (doğrulama, gözden geçirme, metrikler, değişiklikler)	4.5 TSRS 2 Ek Cilt-1 Kapsamında Faaliyet Metrikleri

Metrikler ve Hedefler

TSRS Referansı	Açıklama	Bölüm Referansı
TSRS 2 p36	Sera gazı emisyon hedefleri — hangi emisyonların hedef kapsamında olduğu, Kapsam 1/2/3, brüt/net hedef, karbon kredisi kullanımı	4.5 TSRS 2 Ek Cilt-1 Kapsamında Faaliyet Metrikleri
TSRS 2 B20-29	Sera gazı emisyonları ölçüm rehberi — CO2 eşdeğerine dönüştürme, küresel ısınma potansiyeli, emisyon faktörleri, Sera Gazı Protokolü uygulaması	4.3 Sera Gazı Emisyonlarının Hesaplanma Yöntemi
TSRS 2 – Sektör Bazlı Uygulanmasına İlişkin Rehber, CG-AA-440a.3	Giyim Aksesuar sektörü için özel açıklama konusu metrikleri (sektöre özgü metrikler)	4.4 İklim ve Sürdürülebilirlik Açıklama Konuları ve Metrikler
TSRS 2 – Sektör Bazlı Uygulanmasına İlişkin Rehber, CG-AA-000.A	Giyim Aksesuar sektörü için faaliyet metrikleri (sektöre özgü faaliyet verileri)	4.5 TSRS 2 Ek Cilt-1 Kapsamında Faaliyet Metrikleri

Muhakemeler

TSRS Referansı	Açıklama	Bölüm Referansı
TSRS 1 p74	Sürdürülebilirlik finansal açıklamalarında yapılan ve bilgiler üzerinde en önemli etkiye sahip muhakemeleri açıklama	5. Muhakemeler

GÜVENÇE BEYANI

DESA DERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
TÜRKİYE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORLAMA STANDARTLARI KAPSAMINDA
SUNULAN BİLGİLER HAKKINDA BAĞIMSIZ DENETÇİNİN SINIRLI GÜVENCE RAPORU

Desa Deri Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Genel Kurulu'na

Desa Deri Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin ("Şirket") 31 Aralık 2024 tarihinde sona eren yıla ait, Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları ("TSRS") 1 "Sürdürülebilirlikle İlgili Finansal Bilgilerin Açıklanmasına İlişkin Genel Hükümler" ve TSRS 2 "İklimle İlgili Açıklamalar"a uygun olarak sunulan bilgiler ("Sürdürülebilirlik Bilgileri") hakkında sınırlı güvence denetimini üstlendik.

1. Sınırlı Güvence Sonucu

Raporumuzun "Güvence Sonucuna Dayanak Olarak Yaptığımız Çalışmanın Özeti" başlığı altında açıklanan şekilde gerçekleştirdiğimiz prosedürlere ve elde ettiğimiz kanıtlara dayanarak, Şirket'in 31 Aralık 2024 tarihinde sona eren yıla ait Sürdürülebilirlik Bilgileri'nin, tüm önemli yönleriyle Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGGK") tarafından 29 Aralık 2023 tarihli ve 32414(M) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları'na göre hazırlanmadığı kanaatine varmamıza sebep olan herhangi bir husus dikkatimizi çekmemiştir. Önceki dönemlere ilişkin bilgiler hakkında bir güvence sonucu açıklamamaktayız.

2. Sürdürülebilirlik Bilgilerinin Hazırlanmasında Yapısal Kısıtlamalar

Sürdürülebilirlik Bilgileri'nin 'Metrikler ve Hedefler' kısmı bilimsel ve ekonomik bilgi eksikliklerinden kaynaklanan yapısal belirsizliklere maruz kalmaktadır. Sera gazı emisyonlarının hesaplanmasında bilimsel bilginin yetersizliği belirsizliğe yol açmaktadır. Ayrıca, gelecekteki muhtemel fiziksel ve geçiş dönemi iklim risklerinin olasılığı, zamanlaması ve etkilerine ilişkin veri eksikliği nedeniyle, Sürdürülebilirlik Bilgileri iklimle ilgili senaryolara dayalı belirsizlikler içermektedir.

3. Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Sürdürülebilirlik Bilgileri'ne İlişkin Sorumlulukları

Şirket Yönetimi aşağıdakilerden sorumludur:

- Sürdürülebilirlik Bilgileri'nin TSRS esaslarına uygun olarak hazırlanması;
- Hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlıklar içermeyen Sürdürülebilirlik Bilgilerinin hazırlanmasıyla ilgili iç kontrolün tasarlanması, uygulanması ve sürdürülmesi;
- İlaveten Şirket Yönetimi uygun sürdürülebilirlik raporlama yöntemlerinin seçimi ve uygulanması ile koşullara uygun makul varsayımlar ve tahminler yapılmasından da sorumludur.

Üst Yönetimden Sorumlu olanlar, Şirket'in sürdürülebilirlik raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

Reanda Aren Bağımsız Denetim ve SMMM A.Ş.
www.reandaturkey.com - reanda@reandaturkey.com

İstanbul Ofis
Çamlıca Köşkü, Arnavutköy Mah. Tekkeci Sk., No: 3-5/1
Arnavutköy, Beşiktaş, 34345 İstanbul, Türkiye
Telefon: +90 212 287 77 71 Faks: +90 212 287 77 65

İzmir Ofis
Adalet Mahallesi, Manas Bulvarı, Folkart Towers,
No:47/B, A Blok, Kat: 26, Ofis: 2601, Bayraklı 35380 İzmir, Türkiye
Telefon: +90 232 502 10 50 Faks: +90 232 532 00 36

4. Bağımsız Denetçinin Sürdürülebilirlik Bilgilerinin Sınırlı Güvence Denetimine İlişkin Sorumlulukları

Aşağıdaki hususlardan sorumluyuz:

- Sürdürülebilirlik Bilgileri'nin hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlıklar içerip içermediği hakkında sınırlı bir güvence elde etmek için güvence çalışmasını planlamak ve yürütmek;
- Elde ettiğimiz kanıtlara ve uyguladığımız prosedürlere dayanarak bağımsız bir sonuca ulaşmak ve Şirket yönetimine ulaştığımız sonucu bildirmek.
- Şirket'in iç kontrolünün etkinliği hakkında bir güvence sonucu bildirmek amacıyla değil ama iç kontrol yapısını anlamak ve sürdürülebilirlik bilgilerinin hata ve hile kaynaklı önemli yanlışlık risklerini tanımlamak ve değerlendirmek amacıyla risk değerlendirme prosedürleri yerine getirilmiştir.
- Sürdürülebilirlik Bilgileri'nin önemli yanlışlık içerebilecek alanlar belirlenerek ve bu alanlara yönelik prosedürler tasarlanmış ve uygulanmıştır. Hile; muvazaalı işlemler, sahtekarlık, işlemlerin kasıtlı olarak kayda geçirilmemesi veya denetçiye kasten gerçeğe aykırı beyanlarda bulunulması veya iç kontrolün ihlali gibi konuları içerebilmesi sebebiyle hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden daha yüksektir.

Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, Sürdürülebilirlik Bilgileri kullanıcılarının buna istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

Yönetim tarafından hazırlanan Sürdürülebilirlik Bilgileri hakkında bağımsız bir sonuç bildirmekle sorumlu olduğumuz için, bağımsızlığımızın tehlikeye girmemesi adına Sürdürülebilirlik Bilgileri'nin hazırlanma sürecine dahil olmamıza izin verilmemektedir.

5. Mesleki Standartların Uygulanması

KGK tarafından yayımlanan Güvence Denetimi Standardı 3000 “Tarihi Finansal Bilgilerin Bağımsız Denetimi veya Sınırlı Bağımsız Denetimi Dışındaki Diğer Güvence Denetimleri” ve Sürdürülebilirlik Bilgileri’nde yer alan sera gazı emisyonlarına ilişkin olarak Güvence Denetimi Standardı 3410 “Sera Gazı Beyanlarına İlişkin Güvence Denetimleri” ne uygun olarak sınırlı güvence denetimini gerçekleştirdik.

6. Bağımsızlık ve Kalite Yönetimi

KGK tarafından yayımlanan ve dürüstlük, tarafsızlık, mesleki yeterlik ve özen, sır saklama ve mesleğe uygun davranış temel ilkeleri üzerine bina edilmiş olan Bağımsız Denetçiler İçin Etik Kurallar’daki (Bağımsızlık Standartları Dahil) (Etik Kurallar) bağımsızlık hükümlerine ve diğer etik hükümlere uygun davranmış bulunmaktayız.

Kuruluşumuzun, Kalite Yönetim Standardı 1 ("KYS 1") Finansal Tabloların Bağımsız Denetim veya Sınırlı Bağımsız Denetimleri ile Diğer Güvence Denetimleri veya İlgili Hizmetleri Yürüten Bağımsız Denetim Şirketleri İçin Kalite Yönetimi hükümlerini uygulamak ve bu doğrultuda etik hükümler, mesleki standartlar ve geçerli mevzuat hükümlerine uygunluk konusunda yazılı politika ve prosedürler de dahil kapsamlı bir kalite yönetim sistemi sürdürmekle sorumludur.

7. Güvence Sonucuna Dayanak Olarak Yürütülen Çalışmanın Özeti

Sürdürülebilirlik Bilgileri'nde önemli yanlışlıkların ortaya çıkma olasılığının yüksek olduğunu belirlediğimiz alanları ele almak için çalışmalarımızı planlamamız ve yerine getirmemiz gerekmektedir. Uyguladığımız prosedürler mesleki muhakememize dayanır. Sürdürülebilirlik Bilgileri'ne ilişkin sınırlı güvence denetimini yürütürken:

- Şirket'in anahtar konumdaki kıdemli personeli ile raporlama dönemine ait Sürdürülebilirlik Bilgileri'nin elde edilmesi için uygulamada olan süreçleri anlamak için görüşmeler yapılmıştır.
- Sürdürülebilirlik ile ilgili bilgileri değerlendirmek ve incelemek için Şirket'in iç dokümantasyonu kullanılmıştır.
- Sürdürülebilirlik ile ilgili bilgilerin açıklanmasının ve sunumunun değerlendirilmesi gerçekleştirilmiştir.
- Sorgulamalar yoluyla, Sürdürülebilirlik Bilgileri'nin hazırlanmasıyla ilgili Şirket'in kontrol çevresi ve bilgi sistemleri konusunda kanaat edinilmiştir. Ancak, belirli kontrol faaliyetlerinin tasarımı değerlendirilmemiş, bunların uygulanmasıyla ilgili kanıt elde edilmemiş ve işleyiş etkinlikleri test edilmemiştir.
- Şirket'in tahmin geliştirme yöntemlerinin uygun olup olmadığı ve tutarlı bir şekilde uygulanıp uygulanmadığı değerlendirilmiştir. Ancak prosedürlerimiz, tahminlerin dayandığı verilerin test edilmesini veya Şirket'in tahminlerini değerlendirmek için kendi tahminlerimizin geliştirilmesini içermemektedir.
- Şirket'in sürdürülebilirlik raporlama süreçleriyle birlikte finansal olarak önemli olduğu tespit edilen risk ve fırsatların belirlenmesine ilişkin süreçler anlaşılmıştır.

Sınırlı güvence denetiminde uygulanan prosedürler, nitelik ve zamanlama açısından makul güvence denetiminden farklıdır ve kapsamı daha dardır. Sonuç olarak, sınırlı güvence denetimi sonucunda sağlanan güvence seviyesi, makul güvence denetimi yürütülmüş olsaydı elde edilecek güvence seviyesinden önemli ölçüde daha düşüktür.

Reanda Aren Bağımsız Denetim ve SMMM A.Ş.

A member of Reanda International

Dr. Mehmet Ali Demirkaya, SMMM
Sorumlu Denetçi

İstanbul, 31 Ekim 2025

DESA

DESA DERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

İnönü Mah. Halkalı Cad. No: 208, 34295
Sefaköy, Küçükçekmece, İstanbul

Telefon: +90 212 473 18 00

Web: www.desa.com.tr

E-posta: surdurulebilirlik@desa.com.tr

Raporlama Danışmanı:
Erguvan Decarbonization Technologies Ltd.

59, TERRINGTON HILL,
MARLOW, ENGLAND, SL7 2RE
E-posta: support@erguvan.co